

Rugājieta izcīna čempiones titulu

Edgars Gabranovs

Oktobra sākums Rugāju novada vidusskolas 11.klases audzēknei Dītai Stivriņai paliks atmiņā uz visu mūžu. Kā ne, ja Dānijas pilsētā Nestvedā Atklātajā Eiropas čempionātā svarbumbu celšanā izcīnīta pirmā vieta klasiskajā divcīņā un pirmā vieta garā ciklā vingrinājumā.

Ņemot vērā saspringto situāciju saistībā ar Covid-19 izplatību, dalībnieku skaits bija mazāks, nekā tas ir parasti, tomēr spēcīgākie sportisti, neskatoties ne uz kādām grūtībām, tomēr ieradās. Jaunietes treneris Ainārs Dokāns atzīst, ka Latvijas sportisti bija mazākā pulkā nekā parasti: "Ne katrs pēc atgriešanās no Eiropas čempionāta vēlējās savu laiku ziedot desmit dienu pašizolācijai. Sacensībām gatavojāmies jau no pavasara, tāpēc patīkami, ka darbs nesis augļus. Dita trenējas jau no 9.klases. Sākotnēji bija paredzēts, ka Eiropas čempionāts notiks jūnija beigās. To pārcēla uz augusta beigām, bet pēc tam - septembra beigām un oktobra sākumu. Dita bija Latvijas izlases vienīgā jaunieta, jo diemžēl puīšu, kuri varētu cīnīties par godalgotām vietām, šobrīd nav. Pirmo reizi jauniešiem bija jāstartē divcīņā. Līdz šim bija tikai raušanas vingrinājums, bet ar šo gadu, tāpat kā puīšiem, jāizpilda arī grūšanas vingrinājums ar divām 16 kg svarbumbām. Vai tas ir labi, vai slikti? Meitenēm fizioloģiski, manuprāt, nevajadzētu šo vingrinājumu izpildīt. Bet ir tā, kā ir. Tas nozīmē, ka jāiegulda daudz vairāk darba, jābūt daudz labākai lokanībai. Kāda ir recepte, lai izcīnītu medaļas? Jābūt stingram gribasspēkam, cītīgi jātrenējas. Tāpat nevar izpalikt atbalsts no ģimenes, kā arī pašas sportistes motivācija. Sāpīgi, ka joprojām esam neziņā, vai un kad būs nākamās sacensības. Uz lielas jautājumu zīmes ir pasaules čempionāta liktenis, kuram, kā bija plānots, jānotiek novembrī Krievijā. Oktobrī divus čempionātus Latvijā jau atcēla. Sportistam ir daudz grūtāk sevi motivēt trenēties, ja nezina, vai būs iespēja startēt sacensībās. Tomēr formu nedrīkst zaudēt! Dītai nevajag ne pātagu, ne *burkānu*, jo viņai piemīt labam sportistam visas nepieciešamās īpašības. Dita neslika, viņa ir vienīgā meitene, kura pie manis trenējas."

Zīmīgi, ka Ditas pūrā jau ir sudraba un bronzas medaļas, kas izcīnītas čempionātos Lietuvā un Francijā. Taujāta, kurš mirklis Eiropas čempionātā Dānijā šķitis visemocionālākais, čempione atzina, ka vislielākais uztraukums bija pirms svarbumbu celšanas: "Prieks uzvairojoja, kad noliku bumbas malā." Viņa spriež, ka izvēlētais sporta veids nodrošina iespēju apceļot pasauli: "Ir uz ko tiekties! Jātrenējas, lai rezultāti būtu vēl labāki. Mans piemērs ir māsa Dārta, kura arī trenējas svarbumbu celšanā. Kas nepieciešams, lai izcīnītu godalgotu vietu? Jāiegūst trenera atbalsts tieši pirms sacensībām – jāsaņem telefona zvans vai izziņa. Vai to saņēmu? Jā!"

Negrasās padoties! Eiropas čempione svarbumbu celšanā Dita Stivriņa (foto) plāno arī turpmāk cītīgi trenēties. Lūgta atklāt, kā puīši vērtē viņas aizraušanos ar šo sporta veidu, Dita atjokoja: "Komentārus viņiem bailes teikt." Savukārt treneris Ainārs Dokāns piebilda, ka daudziem puīšiem vajadzētu ņemt no Ditas piemēru, nevis rokās turēt tikai datorpeli vai planšeti.

Foto - no personīgā arhīva

Nākamajā
adugunī

- Darbs ir izaicinošs, bet interesants
Saruna ar pedagogu

- Kupravā pasta pakalpojumiem citādāks raksturs
Jaunā adrese ved uz katlu māju

Pulksteņa rādītājus jāpagriež vienu stundu atpakaļ

Latvijā pāreja atpakaļ no vasaras laika notiks šī gada 25.oktobrī plkst. 04.00 (naktī no sestdienas uz svētdienu), pulksteņa rādītājus pagriežot vienu stundu atpakaļ.

Izmaiņas Kupravas pasta nodaļā

Zemā pasta pakalpojumu pieprasījuma dēļ Viļakas novada Kupravas pagastā no 2020.gada 17.novembra tiks mainīts Kupravas pasta nodaļas darbības modelis, atrašanās vieta un darba laiks,

Īsziņas

pielāgojot to iedzīvotāju reālajām vajadzībām. Turpmāk Kupravā visus pasta pakalpojumus katru darbdienu no plkst. 13.00 līdz 14.00 nodrošinās Rūpnīcas ielā 3b vai arī iedzīvotāji varēs izvēlēties tos saņemt pie pastnieka savā dzīvesvietā. Vecākā sabiedrisko attiecību projektu vadītāja Vineta Danielsone informē, ka, ņemot vērā niecīgo pasta pakalpojumu pieprasījumu Kupravas pasta nodaļā, kas rada Latvijas Pastam ikgadējos zaudējumus vairāk nekā 4500 eiro apmērā, tiek mainīts pasta nodaļas darbības modelis, atrašanās vieta un darba laiks, bet iedzīvotājiem arī turpmāk būs ērti pieejami visi nepieciešamie pasta pakalpojumi.

Nedēļas jautājums

Maruta Sprudzāne

Vai veicat veselības pārbaūžu skrīningus un zināt to rezultātus?

VENERANDA LOGINA Balvos: Laikam vajadzētu būt apzinīgākai un šīs veselības pārbaudes izmantot regulāri. Esmu saņēmusi vēstules ar aicinājumu pārbaudīties, dažreiz to arī darīju. Pēdējā laikā esmu piemirsusi šo lietu, taču manā ikdienā ir citas lietas, ko daru, tāpēc veselība nav atstāta novārtā. Regulāri eju ārā un veicu garas pastaigas, labā laikā braucu ar

velosipēdu. Man ir svarīgi justies labi un neslimot.

ILONA LOČMELE Balvos: Skrīningu tēma man nav sveša, sekoju līdzī šai informācijai un daru visu, kā vajag. Balvos bieži atbrauc lielais autobuss, lai veiktu mamogrāfiju, esmu vai reizes četras tur bijusi. Vienmēr pinteresējos arī par analīžu rezultātiem. Zinu, ka daudzas sievietes it kā baidās no skrīningiem un saņemtās vēstules atstāj novārtā, bet mēs, pedagogi, esam pieradināti pie veselības

pārbaudēm, jo darbā tā ir prasība. Arī ikdienā jāseko līdzī savai veselībai.

INĀRA IKAUNIECE Balvos: Kauns atzities, bet šajā ziņā neesmu disciplinēta, valsts programmas skrīningus neizmantoju. Par sevi piedomāju, ja rodas kādas problēmas, tad gan eju pie ārsta. Mana mamma teica, ka cilvēkam bez slimības būtu grēks nomirt. Tas humoram, bet sarunās ar līdzcilvēkiem ieturu pareizu pozīciju – visiem saka, ka veselība jāpārbauda savlaikus, jo agrāk atklās iemeslus,

jo veiksmīgāka būs ārstēšana. Sevišķi pusmūžā tas ir svarīgi.

TAMĀRA MITJUŠINA Balvos: Skrīningus esmu izmantojusi pāris reizes, viss bija kārtībā. Protams, vajag pārbaudīties, taču cilvēki tagad daudz kam netic. Mani vairāk mulsina tā masku lietošana. Paliek grūti uzturēties telpā, maska kļūst mitra, nevar paelpot. Mani baida, vai tā mēs nedabūsim citas slimības. No bērnības labi atceros, ka pēc staigāšanas ar aizsietu muti ziemā saslimu ar plaušu karsoni. Biškopji

gan slimo daudz retāk, taču mums ir smags fizisks darbs, un tad rodas atkal citas kaites.

SKAIDRĪTE ZIZLĀNE Balvos: Nesen biju pārbaudīties. Skrīningi, manuprāt, ir svarīgi, ja tikai neaizmirstas tos izmantot, vēstules noliekot malā. Mani patiesībā vairāk satrauc pašreizējā vīrusa iespējamie uzbrukumi. Pirms kāda laika biju saķērusi bronhītu, jo sakarsu, strādājot dārzā. Nācās pailgi ārstēties. Dažreiz rodas pārdomas, cik efektīvas ir medicīniskās iekārtas

pie mums un cik ticami ir veikto analīžu rezultāti.

MANA NEDĒĻA

Šī nedēļa man mazliet savādāka nekā citas, varētu pat teikt, īpašāka. Un iemesls tam ir kāds skaists notikums, kas skar manu ģimeni. Pagājušo ceturtdien Pomeru ģimene kļuva vēl kuplāka, jo 15.oktobri pasaulē nāca mūsu dēliņš Renārs. Līdz ar to šis laiks ir mazliet citādāks, visiem jāaprod ar jauno situāciju un to, ka nu jau esam četri – es, vīrs Nauris, meitiņa Anna un nu arī dēls Renārs. Dažos vārdos sakot, esam ļoti laimīgi! Arī Anna, kura vasarā jau uzsāka bērnudārznieces gaitas, par mazo brālīti ir ļoti priecīga. Samīļo viņu, gan aizejot uz bērnudārzu, gan atnākot no tā mājās, dod bučas un palīdz man ikdienas darbos. Visiem saku, ka dēla piedzimšana ir labākā dāvana manā dzimšanas dienā, ko svinu 22.oktobrī.

Esam no tām ģimenēm, kas svin visus svētkus – dzimšanas un vārda dienas ieskaitot. Un mums ir nerakstīts likums, ka svētku vakarā visus tuvākos ģimenes locekļus aicinām uz vakariņām. Šogad manā dzimšanas dienā viss bija mazliet citādāk – vakarā atnāca ciemiņi, bet mēs ar vīru Nauri devāmies romantiskās vakariņās. Tā bija svētku dāvana man no mūsu mīļajiem. Tas nu ir fakts, ka šobrīd esmu mājsaimniece ar diviem bērniem. Taču tas nebūt netraucē atpūsties un plānot izbraucienus. Nedēļas nogalē ar ģimeni dosimies pirmajā izbraucienā – četratā uz Alūksni, jo mums ielānāta ģimenes fotosesija. Arī tas būs notikums!

LIENE POMERE, balveniete

No vēstulēm

Kas skaitliski raksturo katru no Latvijas reģioniem?

Latviju veido 6 statistiskie reģioni, un katrā no tiem ir nelielas atšķirības iedzīvotāju skaitā, vecuma struktūrā, tautību sadalījumā un citos iedzīvotāju raksturojošajos rādītājos. Lai iepazīstinātu ar būtiskākajām atšķirībām starp reģioniem Latvijā, Centrālās statistikas pārvalde (CSP) ir sagatavojuši datu vizualizācijas katram Latvijas reģionam par tādām tēmām kā iedzīvotāju un mājojumu raksturojums, nabadzība, ekonomiskā aktivitāte, atpūta un labsajūta, kā arī veselības pašvērtējums.

Iedzīvotāju skaits Rīgā samazinās, bet Pierīgā nemainīgs. Lai arī Rīgā dzīvo trešdaļa Latvijas iedzīvotāju, tomēr pēdējo 30 gadu laikā vērojama tendence iedzīvotāju skaitam samazināties tāpat kā citos reģionos. Izņēmums ir Pierīga, kas ir vienīgais reģions, kur iedzīvotāju skaits saglabājies stabils. Pierīgā ir viszemākais vidējais iedzīvotāju vecums, bet augstākais vidējais vecums ir Latgalē, kur bijis straujākais iedzīvotāju skaita kritums.

Vidzemē un Kurzemē visvairāk latvieši. Tautību griezumā īpaši izceļas Vidzeme ar visaugstāko latviešu īpatsvaru – 88% iedzīvotāju ir latvieši. Vidzemei seko Kurzeme ar 77% latviešu kopējā iedzīvotāju skaitā. Vismazāk latviešu ir Rīgā un Latgalē, attiecīgi 47% un 46%.

Visaugstākie nodarbinātības rādītāji – Rīgā un Pierīgā, zemākie – Latgalē. Rīga un Pierīga ir reģioni, kas izceļas arī ar augstākajiem nodarbinātības rādītājiem – attiecīgi 70% un 69% iedzīvotāju 15–74 gadu vecumā ir nodarbināti. Savukārt zemākais rādītājs ir Latgalē,

kur vien 56% iedzīvotāju šajā vecuma grupā ir nodarbināti. Lai arī Latgalē ir augstākais bezdarba līmenis, tomēr te ir viens no zemākajiem ilgstošā bezdarba rādītājiem. Visvairāk ilgstošo bezdarbnieku ir Vidzemē. Kurzemnieki izceļas ar ārvalstīs nodarbināto skaitu – 5% iedzīvotāju darbavieta nebija Latvijā, kas ir augstākais rādītājs starp reģioniem.

Latgalē nabadzības rādītāji visaugstākie. Veselības pašvērtējuma rādītāji liecina, ka veselīgāki paradumi ir tieši Rīgas un Pierīgas reģiona iedzīvotājiem – šajos reģionos biežāk uzturā lieto augļus un dārzeņus, apmeklē ārstus, kā arī ir zemāks iedzīvotāju ar lieko svaru vai aptaukošanos īpatsvars. Šajos reģionos ir arī zemākie nabadzības rādītāji, savukārt augstākie nabadzības rādītāji ir Latgalē, ļaujot novērot kopsakarību starp ienākumiem un paradumiem.

Zemgalieši – aktīvākie ceļotāji. Atšķirīga aina paveras, salīdzinot reģionus pēc atpūtas un labsajūtas rādītājiem, kur izceļas Zemgales iedzīvotāji – Zemgalē ir augstākais tādu iedzīvotāju īpatsvars, kuri jutušies laimīgi vai mierīgi pēdējo četru nedēļu laikā. Zemgalieši 2019.gadā bijuši

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katrā mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsaprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim – tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

līderi pēc vidējā atpūtas braucieni skaita gadā – uz vienu iedzīvotāju vidēji bija 10 braucieni gadā. Šī reģiona iedzīvotāji arī visvairāk atvēl līdzekļus ceļojumiem pa Latviju. Visvairāk uz ārvalstīm ceļojumos bija devušies Rīgas un Pierīgas reģionu iedzīvotāji, bet Pierīgas iedzīvotāji bija līderi izmaksām, kuras 2019.gadā atvēlēja ceļojumiem, – vidēji 673 eiro gadā ārvalstu ceļojumiem un 244 eiro ceļojumiem pa Latviju.

RUTA BEINĀRE

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

“Beidzot pēc vairākiem gadiem kultūras centra nams Balvos laikam vērš durvis. Taču pārsteidz publikotā informācija par plānotajiem pasākumiem novembrī. Skaisti jau raksta centra direktore A.Strapcāne “Balvu Novada Ziņu” izdevumā, ka kultūra nav greznība, bet ikdienas nepieciešamība, taču, kā domāts darīt patiesībā? Pirmais lielais pasākums paredzēts par pieklājīgu maksu, nevis būs bezmaksas. Acīmredzot to varēs apmeklēt izredzētie un priekšniekkārtas cilvēki, kuriem vienmēr pirmajiem veras visas durvis. Bet Balvu iedzīvotāji ir gaidījuši ilgi un lai

pagaida vēl. Paldies par šādu attieksmi!” bija laikraksta lasītāja uzskats.

Uzklausījām balvenietes telefonzvanu: “Beidzot bijušā gaļas kombināta teritoriju sāks sakopt un labiekārtot. Par to prieks un cerība, ka plāni uzbūvēt ražotnes, katlu māju un radīt daudzas darbavietas arī istenosies. Jūs laikrakstā rakstījāt par kapsulu, ko viņi iemūrēja nākamajām paaudzēm. Pārsteidza tur sarakstītais teksts. Ja var ticēt publicētajam, tad daži teikumi ir par pašu objektu, taču neviena vārda par Balviem,

par mūsu pilsētas iedzīvotājiem, toties cik daudz uzvārdu un amatu! Vai tas bija vajadzīgs?”

“Kas tie par cilvēkiem, kuri tik bezatbildīgi rudens pusē izturas pret mājdzīvniekiem?! Manu un kaimiņu māju tuvumā parādās aizvien vairāk bezsaimnieku kaķu. Protams, viņu ir žēl, bet kur kaķiem palikt. Ja reiz jums tie ir, tad arī rūpējieties, nevis paņemat un aizvedat kaut kur tālāk no savām mājām. Tas ir cilvēka necienīgi!” uzklusījām dūsmīga iedzīvotāja pārdomas.

Tilžā pavasarī iestādīs rožu dobi

Rudens gadatirdziņš ar pievienoto vērtību

Maruta Sprudzāne

Tilžēniešiem padomā labs un svētgis darbs, ko viņi grasās darīt pavasarī. Proti, pagasta centrā ierīkot skaistu rožu dobi. Šim darbam jau sākuši gatavoties un par to runāja arī rudens gadatirdziņa laikā aizvadītās sestdienas rītā.

Preču piedāvājums. Bišu produktu klāstu bija sarūpējuši ilggadējie biškopji Pēteris un Venija no Lazdukalna mājām. Viņi atklāja, ka šis laikam pašiem būs beidzamais brauciens uz tirgu, jo produkcija tikpat kā beigsies. Aizvadīto dravas sezonu viņi vērtēja kā visai neizdevušos, jo iegūtais medus vākums bijis trīs reizes mazāks. Iemesls tam – sliktie laika apstākļi bitēm medus vākšanai. Savukārt Laimdota Zelča no Balviem Tilžas tirdziņā pabija pirmo reizi. Viņa bija atvedusi smaržīgas sadzīvē katram vajadzīgas lietas, ko saražojusi savām rokām. Tās bija krāsainas ziepes, ziepju dekorī, vannas bumbas un tam līdzīgi. Šāda nodarbe ir Laimdotas aizrautīgs hobijs.

Arī mazi kaķēni. Tirgus placī bija vairāki četrkājaini. Vienas mašīnas piekabē caur restītēm lūkojās truši, bet Ligita kastītē pieskatīja melnus kaķēnus. Tos, saimniekiem nezinot, rudens pusē bija sarūpējuši mājas kaķene. Ligita pauda cerību, ka vismaz daži no viņiem atradīs jaunas mājvietas. Vienu kaķēnu iedāvināja arī loterijas biļetes īpašniekam.

Labdarības loterija. Kultūras pasākumu organizatore Daiga Lukjanova pamanīja ikvienu tirgus apmeklētāju un piedāvāja iegādāties biļeti loterijai, pie reizes pastāstot, ka par šo naudu paredzēts iegādāties stādus rožu dobei. Turklāt visas biļetes esot pilnas. Tas izklausījās daudzsolīši, un ļoti drīz tirgus apmeklētāji pārliecinājās, ka patiešām ir iespēja tikt pie vērtīgām rudens balvām. Pēc tirdziņa noskaidrojām, ka topošajai rožu dobei cilvēki saziedojuši vismaz 200 eiro.

Dzied no paša rīta. Rīta cēlienā tirgus placī pieskandināja Tilžas etnogrāfiskā ansambļa dziedātāju skanīgās balsis Daigas Jēkabsones vadībā.

Katram sava manta. Tirdziņa *naģla* bija loterijas biļešu izloze, kurai ar vietējo atbalstu bija sarūpēts bagātīgs mantu klāsts. Visas biļetes bija pilnas un katram tās īpašniekam tika laba lieta. Vienam - liels pašcepšanas maizes klāips, citam - ķirbis, vēl kādam - kviešu vai rudzu maiss, citiem - ārstniecības puķe vai konservētu dārzeņu, vai ievārījuma burciņa. Tur bija daudz dažādu ikdienas dzīvei noderīgu lietu, ne velti tirdziņa apmeklētāji bija lielā sajūsmā.

Pašcepti gardumi. "Žagariņus, vafeles un rozītes sacepa mamma, vecmamma, māsiņa un brālēns, bet es tās tirgoju," raiti paskaidroja pārdevējs, vārdā Pēteris Dreimanis, atbraucis no Rīgas. Jautāts, kā rit dzīve laukos, puisis nopietni atteica, ka, viņaprāt, ļoti labi, jo te ir daudz darba, dabas plašums un var kārtīgi izstaigāties.

Viss no sava dārza. Gadatirgus varēja būt kuplāks gan apmeklētāju, gan tirgotāju ziņā. To atzina Maruta Ločmele, kura savu preci bija atvedusi no Baltinavas novada. Pārdošanā viņai bija rudens puķes, ķirbji, ķiploki un zemenes. Viss izaudzēts pašu dārzā. Vērodamā tirdziņa atmosfēru, Maruta teica, ka līdzīga situācija tagad ir arī citur. Viņa ar pašas izaudzēto pabijusi trijās vietās – Baltinavā, Rekovā un tagad atbraukusi uz Tilžu, un visur cilvēku ir pamaz.

Aktuāli

Ja slinkosi, ar pātadziņu dabūsi!

Eiropas Savienība, tostarp arī Latvija, uzņēmusi Zaļo kursu, par ko liecina kaut vai fakts, ka Francijas prezidenta Emanuela Makrona vizītes laikā Rigā viņam ar kundzi dāvināja divus velosipēdus. Arī Latvijas pašvaldību izpilddirektoru sanāksmē, kas oktobra sākumā notika Baltinavā, galvenais sarunas temats bija Zaļais kurss, tīra vide, ko darīt, lai to panāktu.

Lai gan izpilddirektoru sanāksmē vides jautājumus vairāk aplūkoja pašvaldību kā uzņēmumu darbības griezumā, tomēr ir lietas, kas skar ne tikai šauri pašvaldības, bet arī to teritorijas dzīvojošos cilvēkus. Jaunais atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.-2028.gadam paredz pēc iespējas samazināt nešķirotu sadzīves atkritumu daudzumu jeb realizēt tā saucamo burkāna un pātagas principu. Pātāga būs maksa par nešķirotu atkritumu izvešanu, kas pieaugs ar katru gadu. Baltinavas novada domes priekšsēdētāja SARMĪTE TABORE to uzskatāmi ilustrē, sakot, - ja tagad par kubikmetru nešķirotu sadzīves atkritumu izvešanu maksa ir aptuveni 17 eiro, tad, tarifam palielinoties trīs - četras reizes, maksa sasniegs pat simts eiro. Ja gribi maksāt mazāk, atkritumus nāksies šķirot! Valstī arī risina jautājumu par depozīta ieviešanu, kas ļaus atgriezt atpakaļ tukšo taru.

Tagad ļoti daudz runā par bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošanu. Laukos šī problēma nav tik sāpīga, jo zāli, lapas, sapuvušos augļus, dārzeņus cilvēki izmanto, veidojot

komposta kaudzes. Otra problēma ir pārtikas atkritumi, kas lielākoties veidojas izglītības iestādēs, slimnīcās, ilgstošas sociālās aprūpes iestādēs. Mūsu vecvecāki pārtikas atkritumus izmantoja mājdzīvnieku barošanā. Tagad tas ir aizliegts sakarā ar Āfrikas cūku mēri. Tādēļ jautājums paliek aktuāls. Atkritumu apsaimniekošanas plāns vēl top, bet skaidrs, ka būs nepieciešams būvēt bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes rūpnīcas, kuru galaprodukts būs tehniskais komposts. Atkritumu apsaimniekotāji par to jau domā. Viņi saņems investīcijas sadzīves atkritumu poligonu, kuru skaits pēc valsts plāna tiks samazināts līdz pieciem, rekultivācijai, kā arī modernizācijai, jaunu tehnoloģiju, jaunas produkcijas radīšanai. Viņi varēs paplašināt un modernizēt jau esošās līnijas, būvēt bioloģisko noārdāmo atkritumu pārstrādes rūpnīcas.

Kas sadzīves atkritumu jomā notiek Baltinavā? Domes priekšsēdētāja stāsta, ka atkritumu savākšanas konteineri ir centrā un atsevišķās zemnieku saimniecībās, lai gan atkritumus saražo katra mājāsaimniecība. Dalītās atkritumu savākšanas konteineri atrodas pie vidusskolas un pie domes ēkas. Līdz ar to ir iespēja atkritumus mājās sašķirot un stiklu vai PET pudeles izmest šajos konteineros. Taču gadās, ka, atnākot uz darbu, pie konteineriem rindā nolikti maisiņi ar nešķirotajiem atkritumiem. Savulaik konteineri atradās arī tirgus laukumā un pie mūzikas un mākslas skolas. Sākumā visu tajos sameta, pat zarus un lapas. Cilvēkiem trūka godprātības. "Tagad iet uz labo pusi. Situācija mainās. Iedzīvotāju

apziņa aug. Taču tas ir liels un grūts sabiedrības audzināšanas darbs. Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums "ZAAO", kas apkalpo Baltinavas novada teritoriju, mērķtiecīgi strādā ar izglītības iestādēm, skolu jauniešiem un bērniem, piedāvājot viņiem piedalīties dažādos ar vides aizsardzības tēmu saistītos konkursiņos un ekskursijās. Baltinavas izglītības iestādēs par pašvaldības līdzekļiem – dabas resursu nodokli - organizētas divas vides izglītības skolas," saka S.Tabore.

Izpilddirektoru seminārā Baltinavā pieredzē par atkritumu mazināšanu sadzīvē un bezatkritumu pieeju dalījās Cēsu un Livānu novada pašvaldību pārstāvji. Abas pašvaldības iesaistījušās pilotprojektā par atkritumu mazināšanu savās darbavietās. Piemēram, kad dzeramo ūdeni nevis pār PET pudelēs, bet ņem no avota vai krāna, ielejot to karafēs kā senos laikos. Pasākumos izmanto daudzkārt lietojamus traukus, kurus var nomazgāt, nevis izmest. Printerus pašvaldībās novieto gaitējos ar nolūku, lai tālāk jāstaigā, lai dokumentus vairāk izlasa datorā, nevis izdrukā papīra formātā. "Pērn televīzijā bija raidījums par šo tēmu, kad populāri cilvēki centās iepirkties veikalos, neizmantojot iepakojumu, plastmasas maisiņus, tādējādi samazinot sadzīves atkritumu daudzumu. Agrāk daudz ko varēja atdot otrreizējai pārstrādei, - cilvēki atdeva arī veco apģērbu, makulatūru, apavus. Tagad pie tā atgriežamies, jo nekas labāks par veco nav izdomāts," secina S.Tabore.

Atkritumu apsaimniekošanā gaidāmas izmaiņas

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Baltinavas novadā veic SIA "ZAAO". Uzņēmuma klientu apkalpošanas centra speciālists MĀRTIŅŠ VĪGANTS Baltinavas novada domes sēdē deputātiem sniedza informāciju par SIA "ZAAO" darbu, skaidrojot arī aktuālus sadzīves atkritumu apsaimniekošanas jautājumus reģionā un Latvijā.

2020.gada 15.novembrī beidzas SIA "ZAAO" līgums ar Baltinavas pašvaldību, līdz ar to uzņēmums vērsies ar lūgumu slēgt atkal jaunu sadarbības līgumu uz septiņiem gadiem. Uzņēmums plāno strādāt šajā reģionā un būtiski tas būs pēc pašvaldību reformas, kad izveidosies liels Balvu novads. "Mūsu interesēs ir atgriezties un strādāt Balvu pilsētā, kā arī pagastos, lai veidotos lielāks savācamo sadzīves atkritumu apjoms. Jo lielāks savācamo sadzīves atkritumu apjoms, jo labāk mēs varam nodrošināt tos pašus pakalpojumus, ko šobrīd citās pašvaldībās. Pašlaik Baltinavas novadā ir neliels savācamo sadzīves atkritumu daudzums, kursē tikai viena mašīna, līdz ar to uzņēmumam ir ierobežotas iespējas sniegt iedzīvotājiem citus pakalpojumus, piemēram, nolietotās elektrotehnikas savākšanu. Mēs jau iepriekš esam tikušies ar pašvaldības vadību un domājuši, kā labāk organizēt šo un citu jautājumu risinājumu," deputātiem pastāstīja M.Vīgants.

No savas puses SIA "ZAAO" sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksu neplāno mainīt, bet no jaunā gada tā mainīsies, jo atkal palielināts dabas resursu nodoklis. Šo likmi valsts katru gadu palielina, un atkritumu apsaimniekotāji ir "kā kasieri, kuri naudiņu savāc un ieskaita valsts budžetā". Gadā uzņēmums valstij nodokli nomaksā 1,2 miljonus eiro. Šī nodokļa likme arī ietekmē atkritumu apsaimniekošanas maksu. Šogad likme par tonnu ir 50 eiro, tā pakāpeniski kāpj uz augšu, un tiek prognozēts, kā tā var sasniegt pat 100 eiro, - ik pa 15 eiro katru gadu. Ar to, ka maksa pieaugs, jāreķinās jebkurā variantā.

"Esam startējuši bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes projektā, lai izveidotu pārstrādes rūpnīcu "Daibes" poligonā, jo Ministru kabineta (MK) noteikumi paredz, ka ar 2024.gadu mums jānodrošina atsevišķi bioloģisko noārdāmo atkritumu savākšana. Ja mēs bioloģiski noārdāmos atkritumus savācam, mums jāveido pārstrādes rūpnīca. Esam pieteikušies Kohēzijas fonda atbalstam. Kopējā projekta izmaksas kopā ar PVN ir vairāk nekā 8 miljoni, un ap 7 miljoni ir Kohēzijas fonda atbalsts. Bet, izveidojot arī šo pārstrādes rūpnīcu, problēma netiek risināta. Ko iesākt ar iegūto materiālu, kas rūpnīcā rodas bioloģisko atkritumu pārstrādes rezultātā? Proti, kur likt kompostu?!" secina M.Vīgants.

Šis nebūs tādas kvalitātes komposts, lai to varētu izmantot daiļdārznīcībā, piemējas dārziņos, jo nav tīrais lapu kom-

posts, ko savāc, bet ir no pārtikas atkritumiem, ko iedzīvotāji šķirot, un tāpēc nevar garantēt, ka atkritumos neieņem kādu bateriju, sabojājot galarezultātu. Līdz ar to tas būs tehniskais komposts, kura izmantošanai nav pieprasījuma. Šo jautājumu nāksies risināt valstiskā līmenī, nosakot likumdošanā, kur to drīkst un ieteicams izmantot. Un tās varētu būt ceļa nomales, kompostu varētu izmantot, lai rekultivētu vecās karjeras.

"Esam izstrādājuši jaunas uzlīmes dalītās atkritumu savākšanas konteineriem, informējuši par to pašvaldību un šobrīd esam uzsākuši konteineru pārlīmēšanu, ko ceram pabeigt līdz gada beigām, kad tas būs izdarīts visā mūsu reģionā. Uzlīmes šoreiz ir pilnīgi savādākas nekā līdz šim, mēģinot ar attelēm, uzrakstiem iedzīvotājiem vēl uzskatāmāk parādīt, ko drīkst un ko nedrīkst mest šajos konteineros. To, ko nedrīkst mest, kam nav vienkārši šobrīd pārstrādes iespējas, tas arī aiziet pie nešķirotajiem sadzīves atkritumiem. Šīs uzlīmes pārlīmēs visiem publiskiem šķirošanas konteineriem gan reģionā, kur ir EKO laukumi, gan juridisko personu lietošanā esošiem dalītās vākšanas konteineriem. Informācija ir sagatavota arī bukletu veidā, un ar izpilddirektoru esam vienojušies, ka nepieciešamības gadījumā bukletus piegādāsim vēl un, ja būs vajadzība, tos nogādās arī iedzīvotāju pastkastītēs," informēja M.Vīgants.

Protams, sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ietekmēs arī administratīvi teritoriālā reforma. Ja līdz šim SIA "ZAAO" īpašnieku struktūrā ir 28 pašvaldības, tad pēc reformas būs tikai 8, bet nāks klāt arī jauni īpašnieki, - Siguldas novads apvienojas ar vienu no "ZAAO" apkalpojamā teritorijā esošiem novadiem. Pamainīsies darbības teritorijas, jo valsts izstrādā atkritumu apsaimniekošanas plānu. Tiek plānots, ka valsts būs sadalīta tikai 5 apsaimniekošanas reģionos līdzšinējo 10 vietā. Ziemeļvidzemes reģionu un Malienas reģionu plānots apvienot vienā Vidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kā arī šajā reģionā paliks viens - "Daibes" - poligons. Šī informācija kā ziņojums nodota apspriešanai, gala lēmums būs tad, kad būs izveidots valsts sadzīves atkritumu apsaimniekošanas plāns, tad tālāk varēs veidot atkritumu savākšanas infrastruktūru reģionos.

Atbildot uz jautājumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas izmaksām citos novados, M.Vīgants deputātiem paskaidroja, ka šobrīd ir tāda situācija, ka pamazām maksas izlīdzinās arī pārējos novados, un pēdējie iepirkumi, kas notiek citās pašvaldībās, parāda, ka tie tuvojas "ZAAO" maksām.

Baltinavas novada domes deputāts Imants Slišāns uzdeva jautājumu par EKO laukuma izveidi, jo tuvākais atrodas tikai Smiltēnē. M.Vīgants: "Mūsu reģionā laukums agrāk bija Balvos, bet šobrīd nav. Šī brīža Balvu puses novados ir pārāk mazs iedzīvotāju skaits, lai izveidotu EKO laukumu, bet,

Jaunas uzlīmes. SIA "ZAAO" dalītās atkritumu savākšanas konteineriem Baltinavā uzlīmētas jaunas uzlīmes, kas vieglāk ļauj orientēties, ko kurā konteinerā mest. Ne velti mēdz teikt, ka labāk vienreiz redzēt nekā desmitreiz dzirdēt.

ņemot vērā, ka veidosies jauni novadi, skatīsimies, kā risināt šo jautājumu. Varētu būt, ka šāds laukums atradīsies Viļakas novadā."

I.Slišānu interesēja arī, kāpēc SIA "ZAAO" savulaik aizgāja no Balviem, ko uzņēmuma speciālists skaidroja ar jaunu iepirkumu, kurā tikai ar dažu centu pārsvaru vinnēja cits uzņēmums. Iedzīvotājiem nācās pārslēgt līgumus, nervozēt, kas būs un kā būs. "Mūsu interese ir atgriezties atpakaļ. Darīsim visu, lai varētu strādāt Balvos. Jo tad savācamo sadzīves atkritumu apjoms reģionā būs lielāks, un savādāk varēsīm plānot arī citus pakalpojumus," viedokli pauda uzņēmuma klientu apkalpošanas speciālists.

(Publikācijā izmantoti Baltinavas novada domes sēdes materiāli).

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Būt vai nebūt - tāds ir jautājums

Viljama Šekspīra "Hamlets" pieder pie pasaules literatūras klasikas pērlēm un tiek uzskatīta par vienu no izcilākajām slavenā angļu renesanses laika dramaturga traģēdijām. Tajā autors risinājis filozofiskus jautājumus par cilvēka būtību un dzīves jēgu. Ir pagājuši vairāki gadsimti, bet cilvēks nav pārstājis domāt, meklēt, sapņot, ticēt...

Šoreiz jauniešiem uzdevām jautājumus: "Par ko Tu gribētu kļūt nākotnē? Kas Tu labprāt būtu, ja dzīvotu senā pagātnē? Par ko gribētu kļūt 22.gadsimtā?" Viņi, tāpat kā savulaik V.Šekspīrs, vēl tikai meklē savu ceļu dzīvē...

Galvenais ir pareizi elpot - ieelpot laimi, izelpot prieku.

LIENE UPĪTE:

☞ Nākotnē labprāt gribētu kļūt par finanšu darbinieci. Tā kā man patīk matemātika un uzskatu, ka rēķināt ir interesanti, noteikti savu nākotni gribētu saistīt ar ko tādu.

☞ Ja es dzīvotu senā pagātnē, gribētu būt cilvēks ar īpašām spējām, kurš māc pareģot nākotni. Man tas vienmēr ir licies kaut kas burvīgs, ja kādam šīs spējas piemīt.

☞ 22.gadsimtā es gribētu būt cilvēks, kurš spētu ikvienu jauni ieaizīnēt lietās, kas viņiem šķiet garlaicīgas, piemēram, kaut vai matemātikā, jo lielākajai daļai jauniešu intelekta līmenis pazeminās, jo nedara vairs lietas, kas, viņuprāt, šķiet garlaicīgas.

Liela māksla dzīvot laimīgi slēpjas spējā dzīvot tagadnē.

UĻJANA SISUJEVA:

☞ Es vēlētos nākotnē kļūt par juristi, jo, manuprāt, tas ir interesants un pieredzi sniedzošs darbs.

☞ Pagātnē dzīvot varbūt arī vēlētos, bet tomēr diezin vai, jo viss būtu savādāks, nekā ir tagad. Ir pierasts pie tā, kas notiek ikdienā tagad, tāpēc labāk paliktu tagadnē.

☞ Personīgi es vēlētos būt 22.gadsimtā, jo, manuprāt, viss būtu labāk un sīkāk attīstījies, būtu labāka dzīve un notikumi.

*Cik gadu ir katrai māsaī, ja:
-sareizinot viņu vecums sanāk 36;
-saskaitot kopā viņu vecums sanāk 13;
-vecākā māsa ir blondīne.*

KRISTIĀNS BOKTA:

☞ Es nākotnē vēlos būt savas profesijas lietpratējs. Protams, lai tas notiktu, ir jāiziet smags un izaicinājumiem bagāts ceļš, jo tikai tādā veidā mēs varam bagātināt savas zināšanas. Taču primāri nākotnē es vēlos būt krietns cilvēks, kurš vienmēr būs gatavs izpalīdzēt un ar savu pozitīvismu spēš citiem dāvēt prieku. Manuprāt, galvenais jau nav iegūtais diploms par apgūtajām zināšanām, bet gan cilvēka personība un neatlaidība ceļā uz izvīzīto mērķi.

☞ Senajā pagātnē noteikti gribētu būt kāds dižens renesanses mākslinieks un ierindoties starp tādiem spilgtiem renesanses pārstāvjiem kā Botičelli, Leonardo da Vinči, Mikelandželo un Rafaēls. Lai gan ar gleznošanu esmu uz 'Jūs', uzskatu, ka māksliniekam tā ir unikāla iespēja caur saviem mākslas darbiem parādīt sabiedrībai savus personiskos pārdzīvojumus un dzīves redzējumu. Atceros, kā ar interesi klausījos kulturoloģijas stundās skolotājas Irēnas Šaicānes stāstīto par mākslinieku neparastajām un sarežģītajām dzīvēm, kā arī mākslas darbu dziļāko nozīmi. Spēju tikai iedomāties, kādus *nedarbus* mēs kopā ar citiem māksliniekiem būtu sastrādājuši.

☞ Lai gan tik tālā nākotnē nekad neesmu aizdomājies, es ceru, ka 22.gadsimtā joprojām būšu darbaspējīgs cilvēks. Ticu, ka nākotne nesīs pārmaiņas un mūsdienu tehnoloģijas tikai attīstīsies. Taču vēlos arī ticēt, ka cilvēku 22.gadsimtā nespēs aizvītot neviens mākslīgais intelekts. Mēs katrs taču esam unikāls un īpašs!

Saslīmis matemātikas skolotājs, tāpēc stundā iesūta fizikultūras skolotāju, kurš izmisīgi pūlas izdomāt kādu uzdevumu:

-Bērnī, ja vilciens no Rīgas uz Daugavpili brauc ar ātrumu 80km/h un gaisa temperatūra ir +18 grādu, cik maksā kilograma gaļas Rīgas tirgū?

Roku paceļ Lienīte:

-Skolotāj, Jums ir 26 gadi!

-Pareizi! Kā tu izrēķināji?

-Man ir 13, un mamma mani sauc par pusdullu!

KRISTIĀNA KRAVALE:

☞ Par ko gribētu kļūt nākotnē, vēl īsti neesmu domājusi, taču pieļauju dažādas iespējas saistībā ar mākslu. Man ļoti patīk māksla, jo tā ir aizraujoša un tajā var pateikt ļoti daudz izjūtu un savu domu,- ar to jau aizraujos vairākus gadus un man tas sagādā prieku.

☞ Savukārt par dzīvošanu senā pagātnē es neiebilstu, jo, manuprāt, tas būtu interesanti un varētu piedzīvot to, ko nav iespējams pašlaik,- pavērties uz cilvēku dzīvēm no savādākas puses, kā arī pabaudīt dzīvi bez interneta.

☞ 22.gadsimts patiesībā, man šķiet, būs daudz vairāk attīstījies nekā šis, būs daudz vairāk jaunu elektronisko ierīču, kas atvieglos cilvēku dzīvi, taču uzskatu, ka, iespējams, daudzi kļūs vēl atkarīgāki nekā pašlaik, un tas ir iemesls, kāpēc negribētu dzīvot nākonē. Varbūt būtu grūtāk saprasties ar cilvēkiem, jo viss notiktu internetā. Jau šis gadsimts attīstās ļoti ātri ar dažādām elektroniskajām ierīcēm, tāpēc nebrīnīšos, ja nākamais nesis vēl lielākus pārsteigumus.

Pagātnē - tās ir atmiņas, nākotnē - tā ir iztēle. Šis brīdis - tā ir tava dzīve!

EVELĪNA BULIGA:

☞ Kad man bija 12 - 13 gadi, mans sapnis bija kļūt par stjuarti. Tagad man ir 18 un es mācos *Dunboyne College of Further Education* Īrijā. Koledžā apgūstu jau 6. līmeni, lai kļūtu par stjuarti. Mācāties visu, ko

nepieciešams zināt, lai šajā specialitātē strādātu.

☞ Vai es vēlētos dzīvot senā pagātnē? Kad man bija 16, to tiešām gribēju, jo man ļoti patika senatnīgais stils.

☞ Savukārt 22.gadsimtā, ceru, dzīvot būs labāk nekā šogad, kad vīrusa dēļ ļoti daudz ko nevar darīt, ir dažādi ierobežojumi.

Neskrien laikam pa priekšu, jo tas var arī tevi nepanākt.

ERNESTS MEŽALS:

☞ Nākotnē vēlētos kļūt par harmonisku cilvēku ar nebeidzamu tieksmi uz izaugsmi.

☞ Pavisam senā pagātnē gan nevēlētos dzīvot, bet 20.gs. 80-tie un 90-tie gan varētu būt kas labs. Daudz kas dzirdēts

par šo laiku gan no vecākiem, gan vecvecākiem.

Domāju, ka pašam piedzīvot tādu pārejas un pārmaiņu periodu būtu visnotaļ interesanta pieredze.

☞ Runājot par dzīvi nākotnē, laikam atteiktos no šīs iespējas. Uzskatu, ka dzīvoju ļoti labā laikā, kad tehnoloģijās vēl notiek visa lielā attīstība, bet tajā pašā laikā vēl neesam pilnībā pārgājuši uz tehnoloģiski balstītu dzīvi. Kā arī domāju, ka ir interesantāk pafantazēt par nākotni, nekā dzīvot tajā.

*-Omīt, kur ir mans aifons?
-Uz antresola.
-Kas ir antresols?
-Bet kas ir aifons?*

Pele ir tāda cilvēka reinkārnācija, kurš iepriekšējā dzīvē nav varējis ciest kaķus.

Skolotāja:

-Iedomājies, ka viens citplanētietis ir ieinteresējies par Zemi! Uzraksti, ko tu viņam par to pastāstītu!

Skolēns:

-Nelido pie mums, pie mums ir Covid-19. Ja atlidosi, būs jādzīvo divas nedēļas izolācijā.

"Jauno žurnālistu skolas" lappusi sagatavoja S.Gugāne

Rada savam un citu priekam

Laikraksta “Vaduguns” kolektīvs 12 ielikumos īsteno projektu “Dots devējam atdodas”, kurā sabiedriski nozīmīgu publikāciju sērijā analizēsim, kā cilvēkos veidojas piederības sajūta, pētīsim, kādā veidā un vai iespējams stiprināt nacionālo kultūrtelpu. Kā popularizēt daudzveidīgo kultūras dzīves kolorītu, nest tālāk pārmantoto kultūras mantojumu, kā aktualizēt Latvijas sabiedrībai nozīmīgus notikumus un padziļināti skaidrot to ietekmi? Tāpat meklēsim atbildes uz jautājumiem, kā latviskās tradīcijas iespējams saglabāt, neesot kultūras dzīves epicentros lielpilsētās? Kā latgalieši dod pienesumu valsts izaugsmē? Vai skaidrs virziens, uz kuru ejam?

Ērkšķainais ceļš mākslas pasaulē

JĀNIS BĀRDA

DZIMIS: 1957.gada 21.maijā Balvos.

IZGLĪTĪBA: Balvu vidusskola (1975), tēlniecības studijas Latvijas Mākslas akadēmijā (1990), izstrādājis diplomdarbu “Eņģeļi”.

STRĀDĀ: lietišķās mākslas un arhitektūras eksterjera un interjera māksliniecisko detaļu restaurācija Londonā.

ĢIMENE: Māte Daina un māsa Irēna ar ģimeni Balvos, dēli - jaunākais Georgs Tadejs, vecākais dēls Kaspars, kurš Rīgā ar ģimeni audzina mazbērņus Gvido un Ronaldu, Ruta Meldere, Dzidra un Jānis Romanovski, Sarmīte Lazdiņa un citi.

DZĪVES MOTO: “Kā Krievijas cāram Pēterim I, kura gredzenā bija iegravēti vārdi: “Es pieradu pie tiem, kas mātīs un meklēju, kas mani mātīs.””

Īpašu uzmanību velta sakrālajai tematikai

Ja svaru kausos saliktu visus J.Bārdas tēlniecības darbus, tie pārlicenoši nosvērtos par labu sakrālajai tematikai veltītajiem. Tādu darbu ir lielākā daļa, kam J.Bārdas radošajā profesijā ir svarīga loma. Turklāt, gluži tāpat kā pievērsšanās tēlniecībai kopumā, arī vēlme iepazīt sakrālo mākslu nenokrita no gaisa. Viņš stāsta, ka cilvēku dzīvē virza intereses. Ņemot vērā, ka J.Bārda intereses ir saistītas ar filozofiju, tās likumsakarīgā ceļā noveda arī pie reliģijas un atbilstu meklēšanas uz mūžseniem jautājumiem par cilvēka esību, būtību un patiesību. Viens no cilvēkiem, kurš J.Bārdu ievirzīja reliģijas tematikā, bija arī savulaik iepazītais tagadējais Romas katoļu baznīcas kardināls Jānis Pujats. Ar kardināla starpniecību tika nodota arī krucifiksa dāvana bijušajam pāvestam Jānim Pāvīlam II, kad viņš viesojās Latvijā. Tolaik bija sarīkotas pusdienas, un J.Bārdam bija tas gods ar šiem augstajiem viesiem būt kopā svinīgajā pieņemšanas pasākumā. Tagad šis J.Bārdas veidots krucifikss atrodas par pasaules kristietības centru dēvētajā Vatikānā. Turklāt Vatikāns nav vienīgā pasaules valsts, uz kuriem aizceļojuši tēlnieka darbi. Tie bez jau minētajām Barselonas, Maskavas, Krakovas un citām Eiropas valstu pilsētām atrodas arī, piemēram, Vācijā un citviet. “Jāteic, strādāt sakrālās mākslas jomā ir krietni vienkāršāk nekā ar tiem darbiem, kurus paredzēts uzstādīt pilsētvidē. Ar reliģiskiem darbiem ir skaidrība. Ja baznīcai tie šķiet pieņemami, viss kārtībā. Savukārt par pilsētvidē uzstādāmajiem allaž būs dažādi viedokļi. Kādam tie šķitīs atbilstoši, citi skulptūras kritizēs, bet pamatā jau ar tām saistītos naudas izdevumus, un spriedīs, kāpēc tās vispār vajadzīgas? Viedokļu dažādība nav nekas slihts, bet to es dēvēju par smago demokrātiju, kas nav elastīga un kur valda pārlietu daudz emociju un privātu interešu. Citāda spēle ir ar ideoloģiskajiem plastiskajiem simboliem. Savukārt skulptūra pilsētai ir līdzīgi kā skaista rota sievietei, kas arī nav lietišķi nepieciešama. Ja mūsu dzīve būs tikai lietišķa un racionāla, tad tā būs nožēlojama,” pārdomās dalās J.Bārda.

Māksla ir ekskluzīva prece

Savulaik J.Bārdam bija iecere Jūrmalā izveidot arī skulptūru dārzu, tomēr nevienprātības uzskatu dēļ ar Jūrmalas domi šī iecere palika nerealizēta. Vai ideju par šādu dārzu vēl var atdzīvīt? Tēlnieks spriež, ka viņa pašreizējā dzīvesvietā Anglijā veidot skulptūru dārzu nav vērts, jo tur nav demokrātisku mākslas tradīciju. Turklāt Lielbritānijā māksla nav plaša patēriņa prece, un iedzīvotāju vairākums priekšroku dod, piemēram, futbola spēlei. Kas attiecas uz šādas idejas realizēšanu Latvijā, J.Bārda ar smaidu seļ atzīst, ka, pirmkārt, neviens no mums jaunāks nepalik. Līdz ar to, gribot to vai nē, šis jautājums jāskata arī no šāda rakursa. “Otrkārt, cilvēks var nopirkt krāsas un nodoties glezniecībai, cik vien atļauj brīvais laiks. Savukārt ar skulptūru veidošanu ir gluži cits stāsts. To var salīdzināt ar mājas celšanu un labiekārtošanu, pie kā darbs var notikt visu cilvēka mūžu. Protams, ar nosacījumu, ja māja nepieder cilvēkam, kurš iekārtojies siltā vietnā un, acis nepamirkšķinot, jau var lepoties ar uzceltu lepnu villu. Skulptūru dārza izveidošana ir nopietns ražošanas process, kas prasa personīgi lielus ieguldījumus. Māksla nav arī primāra dzīves nepieciešamība. Tā visos laikos bijusi ekskluzīva parādība un prece, kas allaž dzīvojuši pilis un bijusi turīgas sabiedrības prestiža zīme un izklaide. Turīgām cilvēkiem ir arī krietni par maz tikai ar ikdienišķo šķīvi ar pusdienām un pierasto dzīves komfortu, bet ir vēlme arī pēc kaut kā tāda, kas dzīvi padara interesantāku. Šādos gadījumos talkā nāk māksla. Mūsdienās tās ir jahtas, lidmašīnas, superekskluzīvas automašīnas, mājas Montekarlo un Šveicē un vēl daudz kas cits,” spriež J.Bārda.

Tēlnieks piebilst, ka lielākā daļa viņa veidoto darbu, kas nav saistīti ar reliģisko tematiku, atrodas Krievijas Arhitektu savienības paspārnē, kur savulaik strādāja arī viņa sieva Aivija. Tam ir arī saprotami iemesli. “Pirmkārt, Krievija ir kultūras lielvalsts, kur savulaik veidoju izstādes. Otrkārt, tam bija arī praktisks iemesls, jo vēl 1990.gados Krievijā par izstāžu telpām nevajadzēja maksāt īres naudu, kas, pašsaprotami, nebija mazsvarīgi. Krievijā varēja gūt arī lielāku atzinību un tur bija

labāka mākslas darbu tirgus vide, kas māksliniekam arī ir svarīgi,” skaidro tēlnieks.

J.Bārda piebilst, - lai šobrīd savus atlikušos darbus atvestu atpakaļ no austrumu kaimiņzemes, tas prasītu ne tikai milzīgu darbu pie dokumentu kārtošanas, bet arī lielus finansiālus līdzekļus, lai gan juridiski darbi pieder viņam. Savukārt jautāts, vai nejuties apbēdināts apzinoties, ka no sava ieguldītā darba tēlniecībā nebūs ieguvis arī materiālo labumu, J.Bārda atzīst, ka viņš nebūs pirmais šāds mākslinieks. “Starp māksliniekiem šādu cilvēku ir lielākā daļa. To, ka nopelnīt ar mākslu nav viegli, mākslinieki nesaprot jaunībā, bet atskārsts, kad iegūst pieredzi un iepazīst lietu kārtību. Tas ir nepatīkami, bet ar to jāreķinās. Kas attiecas uz to, ka nopelnīt ar mākslu nav viegli, prātā nāk šobrīd par mākslas karali dēvētais Vinsents van Gogs. Viņa darbus mūsdienās pārdod par 400 miljoniem lielu naudu. Šodien nav dārgāka mākslinieka par V.van Gogu, lai arī viņš savas dzīves laikā nepārdeva nevienu savu gleznu, dzīvoja trūcībā un bezizejas mākts nošāvēs. Kāds viņa paveikto pārvērta par milzīgu un sev izdevīgu biznesu. Ne vienmēr viss ir tā, kā tas izskatās no malas. Turklāt, ja mākslā sāk apgrozīties lielas naudas summas, vairumā gadījumu tur vairs nav runa par mākslu, bet gan par pavisam citas spēles noteikumiem,” spriež J.Bārda.

Tēlniecībai palicis uzticīgs arī emigrācijā

“Dievs vai liktenis mani moka, bet nenogalina...” tā sarunas noslēgumā teic J.Bārda, kura ģimeni dzīvē piemeklējuši arī traģiski notikumi - septiņu gadu vecumā mūžībā pavadīta meita Katrīna, kura noslika 1999.gada ziemā, bet dēls Georgs Tadejs sešu gadu vecumā kļuva aklis. Tomēr, neskatoties uz to, kamēr citi baidās un vilcinās, Georgs no dzīves ņem visu, ko tā dod. Turklāt jaunietis arī studē biznesu Minesotā, lai gan šobrīd sakarā ar Covid-19 pandēmiju augstskola ir slēgta un Georgs ir atgriezies Rīgā. Savukārt pats J.Bārda jau teju 18 gadus dzīvo un strādā Anglijas galvaspilsētā Londonā, no Latvijas dodoties prom 2003.gada janvārī. Viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ tika pieņemts nebūt ne vieglais lēmums pārtraukt nodarboties ar tēlniecību dzimtenē un doties emigrācijā, bija, kā spriež J.Bārda, nepamatotu šķēršļu likšana vairākos ar viņa profesionālo darbību saistītos jautājumos no Jūrmalas domes puses, kas 20.gs. 90.gados tēlnieku uzaicināja uz Jūrmalu spodrināt pilsētas tēlu. Lai vai kā, viņš atzīst, ka nevar atcelt to, kas noticis, un emigrēšana no dzimtās valsts nav viegla lieta. Tādēļ, ja ir iespēja to nedarīt, tas arī nav jādara, ja vien cilvēks pēc dabas nav emigrants, tendēts uz naudas pelnīšanu vai ir citi būtiski iemesli. “Pats pēc savas būtības noteikti neesmu emigrants. Jāteic, dzīve Anglijā un Londonā ir pavisam citādāka nekā Latvijā. Aizbraucot uz turieni, šķīta, ka Londona būs kā milzīga, attīstīta Latvija – viss tas pats, tikai krietni augstākā līmenī. Realitāte gan ir gluži citāda. Ikvienam, kurš pirmo reizi nonāk Anglijā un Londonā, sākotnēji iekārtoties tur uz dzīvi nūdien nav viegli. Grūtības sagādā arī valodas barjera, un sākumā atliek darīt to, ko dzīve piedāvā. Un tikai pēc tam, aurodot ar jauno dzīves vidi, pamazām var sākt realizēt savus mērķus un plānus,” ar savu pieredzi dalās J.Bārda.

Lai arī svešumā pavadīts ne mazums laika, arī lielajā Eiropas metropolē J.Bārda ikdienā palicis uzticīgs tēlnieka darbam, šajā jomā turpinot gan profesionāli pilnveidojoties, gan ar savu veikumu priecēt cilvēkus. Tiesa, tāpat kā daudziem citiem, arī viņa ikdienā korekcijas ieviesusi Covid-19 pandēmija. Tas ir arī viens no iemesliem, kādēļ J.Bārda nupat ciemojās Latvijā. Tomēr, kā viņš pats atzīst, visas nebūšanas ir pārejošas. “Angļi ir tauta, kas mīl patiesi vecas lietas un tajā mītošo seno garu – viņi tās nemet ārā un neaizvieto ar jaunām, bet labprāt restaurē un dod šīm lietām otru dzīvību. Piemēram, nav retums, kad turīgās mājās savu vietu interjerā atraduši saplēsti paklāji, bet dārzā ir sarūsējuši krēslī. Savulaik angļu lords nevilka mugurā jaunu uzvalku, bet sākotnēji to iedeva kalpiem, lai viņi to līdz zināmam līmenim novalkā. Šādai attieksmei Anglijā ir dziļas vēsturiskas saknes. Līdz ar to arī es pēdējos gados darbojos ar dažādu Viktorijas laikmeta (1837. - 1901.gads) čuguna lējumu, arī arhitektūras akmeņu detaļu restaurēšanu. Ik pa laikam veidoju arī mozaikas. Tas ir ilgstošs, bet patīkams darbs,” ar gandarījumu atzīst J.Bārda.

Ar mākslu inficējās Maskavā

“Mēdz teikt, ka cilvēks pats izvēlas savu dzīves ceļu. Es gan oponentu un teiktu, ka viss ir krietni sarežģītāk, nekā tas šķiet no pirmā acu skatiena. Nevienam cilvēkam nav varas pār to, ko viņš grib. Mums šķiet, ka mēs dzīvē veicam izvēles. Tomēr spēcīgās vēlmes pēc kaut kā cilvēkā vienkārši dzīvo, un mēs neapzināti vadāmies pēc tām,” nešaubās J.Bārda.

Pēc šāda scenārija veidojās arī talantīgā tēlnieka ceļš preti mākslas pasaulei, kurš Balvos dzīvoja līdz pilngadības sasniegšanai un to dēvē par emociju pilsētu – vietu, kur piedzīvoti spilgti bērnības dienu notikumi. Protams, netiek aizmirsti arī par Balvos dzīvojošās mātes un māsas apciemošanu. Savukārt turpmākās gaitas J.Bārdu aizveda uz galvaspilsētu Rīgu. Interesanti, ka sākotnēji topošais tēlnieks izvēlējās studiju virzienu, kam rast līdzību ar tēlniecību un mākslu kopumā nav nemaz tik viegli – medicīnu. Kādēļ tieši šādas studijas? J.Bārda stāsta, ka ar medicīnu bija saistīta viņa māte, kura savulaik strādāja Balvu slimnīcā. Lai gan kopumā šādai izvēlei nekāda īpaša pamatojuma nemaz nebija – gluži vienkārši pēc vidusskolas absolūvēšanas bija jāizvēlas turpmākais dzīves ceļš. Pēc tam neizpalika arī dienests armijā Maskavā, kur J.Bārda, kā viņš stāsta, arī inficējās ar mākslu. Tikmēr noslēdzotais posms studijās bija tēlniecības apgūšana Latvijas Mākslas akadēmijā. “Par to, ka varētu nodarboties ar tēlniecību, nemaz nedomāju. Sākotnēji prātoju par glezniecību. Tomēr tā sanāca, ka dzīves ceļi saveida kopā ar cilvēkiem, kuri mani novirzīja uz tēlniecības takas. Iepazīnos ar kādu vecāku vīru - tēlnieku amatieri un lielu Latgales patriotu Bērtuli Bulu, kura ietekmē tēlniecība joprojām ir ļoti nozīmīga manas dzīves sastāvdaļa,” atminas J.Bārda.

LTV 1

- 5.20 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Personība".
7.00 "Kas te? Es te!". Atk.
7.30 "Animācijas seriāli".
9.00 "Mūzikāne".
9.15 "Tutas lietas 2".
9.30 "Animācijas seriāli".
10.15 "Uzticamais draugs Dūpijs". Serijs.
10.30 "Zumeri". Raidījums pusaudžiem.
10.50 "Gudrā meita". Pasaku filma.
12.00 "Dievkalpojums Cēsu baznīcā". Sv. Jāņa ev. lut.
13.00 "Saknes debesīs".
13.30 "Province". Atk.
14.00 "Vairāk nekā dzīve". Dok. filma.
14.55 "Ķeņa uz sirds". Atk.
15.25 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
16.20 "Daudz laimes, jubilār!".
17.00 "Kultūrdeva".
18.00 "Dienas ziņas".
18.20 "Lēna Lorenca. Jauns sākums". Melodrama.
20.00 "Panorāma".
21.15 "De facto".
21.10 "Agata Kristī. Erklis Puaro 9".
23.00 "Patriotu diena".
1.30 "28 stāsti par...". Ak.
2.55 "Kultūrdeva". Atk.
3.50 "Latvijas sirdsdziesma". Atk.
4.40 "Nacionālie dārgumi. 100g kultūras". Atk.

LTV 7

- 5.00 "Pasaules panorāma". Atk.
5.30 "Latvijas kods. Sencis". Dok. filma.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "Ceturtdiņa". Atk.
7.00 "Saknes debesīs". Atk.
7.30 "Vides fakti". Atk.
8.00 "Vēstures skatolājs. Neatkarības kašs". Atk.
8.30 "Liec arī tu!".
9.00 "Televeikala skatlogs".
9.45 "Izstāsti Latvijai! Televēikala skatlogs".
10.15 "Runcis zābakos".

TV3 Life

- 5.00 "Bernards 3". Anim. seriāls.
5.20 "Lieliskais gadsimts. Kosma 2". Serijs.
6.35 "Kontakts kopā ar doktoru Čārlzu Stenliju 2".
7.00 "Džada Itālijā".
8.30 "Ceļojumu raidījums. Slepenais boss 4".
9.30 "Dzīvīte brīvdienās 6".
10.00 "Apspēriens izaugsmei 4".
10.35 "Draugi 4".
14.10 "Bistamās mājsaimniecības 4". Serijs.
18.05 "Realitātes šovs. Realitātes šovs. Drāma.
21.00 "Mani remonta noteikumi 7". Realitātes šovs.
22.25 "Jelasmaiņas 2". Serijs.
23.30 "Ēd tu proti dejoj? 13". Realitātes šovs.
1.20 "Draugi 4". Komēdijseriāls.

TV 3

- 5.00 "Gandriz ideālas vakariņas 4". Izklaidējošs raidījums.
6.00 "Animācijas seriāli".
6.55 "Skrejieni pēc miljona 31". Realitātes šovs.
8.55 "Dzīvnieku mānija". Izklaidējošs raidījums.
10.00 "Superbingo".
11.30 "Nākamā pietura - mīlestība". Realitātes šovs.
12.30 "Manas mājas ar IKEA 3". TV šovs.
13.05 "Kas kašs manam mīlim?". Izklaidējošs raid. filma.
13.35 "Runcis zābakos". Anim. filma.
15.15 "Tors. Ragnariks".
18.00 "Estoria - atradums, kas mainīs visu". Dok. seriāls. 2.daļa.
19.00 "Nekā personīga".
19.50 "Melu teorija 6".
20.20 "Balss maskā". Muzikāls šovs.
23.00 "Grābēji". Sprauga šizeta filma.
1.10 "Slepkavības scenārijs". Mistikas trilleris.
3.05 "UgunsGrēks 13". Serijs.

- 9.15 "600 sekundes".
9.30 "Dmitrija Krilova piezīmes". Autorraidījums.
10.05 "Citu dzīve".
11.05 "Vai redzējāt video?".
13.35 "Brokastis pie tēta". Komēdija.
15.25 "Kūrorta romāns". Serijs.
16.30 "Grieziet laimes ratu!". Veltījums raidījuma *Brīnumu lauks* 30 gadu jubilejai.
21.45 "Kas? Kur? Kad?".
23.10 "Pārimieks". Komēdija.
0.50 "Rendez-Vous". Laimas Vaikules koncerts.
2.15 "Euronews". Informatīvs raidījums.

ROSSIJA RTTR

- 3.50 "Cerības baltās rozēs". Melodrama.
6.55 "Vietējais laiks. Svētdiena".
7.35 "Ar bērnu muti".
8.20 "Kad visi ir mājās".
9.10 "Sims pret vienu".
10.00 "Vēstis".
10.15 "Mana mīlestība - Krievijai".
10.50 "Humora parāde".
12.50 "Lielā ģimene". Drāma.
15.00 "Pavisam sveši". Serijs.
19.00 "Nedēļas vēstis".
21.00 "Maskava. Kremlis. Putins".
21.40 "Svētdienas vakars kopā ar Vladimiru Solovjovu".
23.50 "ASV 2020".
Priekšvakarā.
0.50 "Ko slēpi mīlestība". Melodrama.
2.30 "Kad visi ir mājās".

Tiesas zālē

- nenes, lai izskatītu kārtējo lietu. Šajā brīdī pieņem lēmumu par tieslietību nodokļu inspekcijas un skaļi saka uz aizstāvības advokāta puši:
-Jūs esat cilvēks, kam ne kauna, ne goda!
Advokāts nepaliek atbildi parādā:
-Bet jūs esat laupītājs!
Tiesnesis mierīgi ieņem savu vietu un paziņo:
-Tā kā abas puses jau stādītas priekšā, varam sākt lietas izskatīšanu.

Balvu Novada muzeja

- Skatāma Latvijas laikmetīgās keramikas izstādes no Daugavpils Marka Rotko mākslas centra kolekcija "DOT/punkts".
Ekspozīcija "Ziemeļlatgales nemateriālais kultūras mantojums".
Ekspozīcija "Ziemeļlatgale Latvijas neatkarībai".
Ekspozīcija "Ģenerāļa Valda Matīsa piemiņas istaba".
Aicinām ievērot noteiktos drošības pasākumus.

Balvu Sakrālās kultūras centrs

- Izstāde "Zelts. Gaisma. Krāsa. Līnija". Mākslinieces - Evija Ruzdīte, Ineta Freidenfelde, Marta Jurjāne, Elīna Alka, Lauma Palmabaha.
26.oktobrī plkst. 11.00 Ziemeļlatgales sievietes biedrības "Ieva" projekta "Nebaidies, iespējas ir tavās rokās" noslēguma pasākums.
29.oktobrī plkst. 17.00 Ziemeļlatgales sievietes biedrības "Ieva" projekta "Sieviete mūsdienu sabiedrībā" lekcija "Sociālika, savstarpējās attiecības, cilvēku tipi, komandas veidošana". Lekciju vadīs sociologs konsultants un pasniedzēja Evija Čeprova.

Balvos

- Centrālajā bibliotēkā skatāma Agijas Stakas bērnu grāmatu ilustrāciju izstāde.
24.oktobrī plkst. 10.00 "UFO TŪRE" Balvos. Disku golfa svētki mazajiem disku golfa laukumos Latvijā! ATCELTS.
16.novembrī plkst. 18.00 Raimonds Pauls un Daumants Kalniņš koncertprogrammā "TIKŠANAS DAILE". Raimonds Pauls, Daumants Kalniņš, stīgu orķestris, diriģents Kaspars Adamsons, Raimonds Macats, Oskars Sproģis, Artis Orubs.

Ieejas maksa - EUR 15. *Biļetes Balvu KAC "Biļešu parādīzes" kasē vai www.biļesuparadize.lv ar 2.novembri.*

17.novembrī plkst. 18.00 grupas "BIG AL & THE JOKERS" koncerts. Ieejas maksa - EUR 12. *Biļetes Balvu KAC "Biļešu parādīzes" kasē vai www.biļesuparadize.lv ar 2.novembri.*

18.novembrī plkst. 19.00 Latvijas Republikas proklamēšanas dienai veltīta koncertprogramma "Spēka dziesmas Latvijai". Piedalās: Ginta Krievkalna, Aija Andrejeva, ALEX, Rēzija Kalniņa, Olga Dreģe, Lilita Ozoliņa, Jāņa Militiņa instrumentālā grupa. Ieeja ar bezmaksas ieejas kartēm. Ieejas kartes var saņemt Balvu Kultūras un atpūtas centra kasē ar 10.novembri.

20.novembrī plkst. 19.00 Balvu Kultūras un atpūtas

Pārliecinies, vai abonēji Aduģumi!?

TTV

Pārpublicēšanas gadījumā "Yaduguns" atsauce obligāta

PROGRAMMAS

no 26.oktobra līdz 1.novembrim

centra tautas mākslas kolektīvu koncerts "Mūzika, vārds un dejas atgriežas mājās". Ieejas maksa - EUR 3. *Biļetes Balvu Kultūras un atpūtas centra kasē ar 10.novembri.*

Vīksnā

Līdz 31.oktobrim Vīksnas tautas namā skatāma Balvu Mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde "Dažādais pastelis", skolotāja Olga Reče.

24.oktobrī plkst. 18.00 tautas namā Anna Dribas un Agris Ričs "Es iemilējos". Ieeja - EUR 7, biļetes var iegādāties, zvanot pa tālruni 20284144 vai tautas namā. *Biļešu skaits ierobežots, ņemot vērā pasākuma apmeklētāju drošībai izsludinātās sanitārā protokola prasības.*

Baltinavā

24.oktobrī no plkst. 18.00 līdz 24.00 kultūras namā 4.TAUTAS MUZIKANTU SAĪETS. PASĀKUMS ATCELTS.

Rugājos

11.novembrī aicinām iedzīvotājus nolikt ziedus, svečītes un lāpas Rugāju skvērā pie Latvijas atbrīvotāju un genocīda upuru piemiņas akmens, skolas priekšā pie Nacionālo partizānu piemiņas akmens. Plkst. 18.00 iedegsim sveču lukturišus mājās logā un pieminēsi tos, kuri cīnījās par brīvu Latviju.

14.novembrī plkst. 18.00 Rugāju tautas namā aicinām apmeklēt Rugāju jauktā kora "Vārpa" ilggadējā diriģenta Pētera Sudarova 90.jubilejas koncertu "Es tautas josta raksts". Koncertā dzirdēsiet latviešu tautasdziesmu apdāres, latviešu komponistu oriģinālkompozīcijas. Diriģenti Pēteris Sudarovs un Inguna Blauma, koncertmeistare Daiga Elksnīte. *Lai saņemtu ieejas karti uz ierādīto vietu zālē, apmeklētājiem iepriekš pietiekies pie kultūras nodaļas vadītājas līdz 11.novembrim.*

Vietu skaits ierobežots. *Laiņņi gaidīti!*

17.novembrī plkst. 19.00 Rugāju tautas namā aicinām apmeklēt Latvijas Valsts svētku sarīkojumu kopā ar aktieri un mūziķi Kristapu Rasimu. Ieeja brīva. *Lai saņemtu ieejas karti uz ierādīto vietu zālē, apmeklētājiem iepriekš pietiekies pie kultūras nodaļas vadītājas līdz 13.novembrim.* Vietu skaits ierobežots. *Laiņņi gaidīti!*

12.50 "Personība.
100 g kultūras". Atk.
13.50 "Nacionālie dārgumi.
100 g kultūras". Atk.
14.40 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
15.10 "Alpu dakteris 7". Seriāls.
16.05 "Slepības ziemēļos".
Detektīvseriāls.
17.05 "Kultūrdeva". Atk.
18.05 "Muhtars. Pa jaunām
pēdām". Seriāls.
19.00 "Sovakar".
19.35 "Personīgā lieta". Informa-
tīvi analītisks raid.
20.05 "Iemesti pasaulē".
Dok. filma.
21.45 "Dogmens". Drāma.
23.45 "Eiropa koncertos.
Deutsche Welle žurnāls".
0.40 "Eiropas meistaracikšu
atlasas spēle
rokasbumbā". Atk.
2.40 "Pie stūres. *Deutsche Welle* žurnāls".
3.10 "Kultūrsoks". Atk.
3.25 "Kultūrdeva". Atk.
4.20 "1:1. Aktuālā intervija". Atk.

TV 3

5.00 "Gandrīz ideālas vakari-
ņas 4". Izklaidējošs raid.
6.00 "900 sekundes".
8.30 "Bondi vetārsts 5". Dok.
seriāls.
9.30 "Gandrīz ideālas vakari-
ņas 9". Izklaidējošs raid.
10.50 "Televeikala skatlogs".
11.05 "Meitenes 4". Seriāls.
11.35 "Amerikas sliktākie pavāri
9". Realitātes šovs.
12.35 "Vajātie. Lielbritānija 2".
Realitātes seriāls.
13.45 "Iluzija". Seriāls.
14.50 "Jampadracis virtuvē".
Izklaidējošs raidījums.
15.50 "Alise Nevēra 14". Seriāls.
17.00 "Skrējienis pēc miliona 31".
Realitātes šovs.
18.00 "TV3 ziņas isumā".
18.10 "Kas katš manam milu-
lim?". Izklaidējošs raid.
19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.40 "Degpunktā".
21.05 "Tors. Ragnaroks". Spraiga
sižeta piedz. filma.
23.50 "Čitādie. Sabiedrotie".
Spraiga sižeta filma.
2.05 "Lucifers 2". Seriāls.
3.00 "UgunsGrēks 13". Seriāls.

NTV MIR

6.00 "Rīts. Vislabākais".
7.00 "Ziņas".
7.25 "Kriminālizmeklēšanas
nodalja 2".
9.00 "Detektīvseriāls.
20.00 "Ziņas".
9.30 "Kriminālizmeklēšanas
nodalja 4".
Detektīvseriāls.
12.00 "Ziņas".
12.25 "Ārkārtejs notikums".
13.00 "Suns 2". Detektīvseriāls.
15.00 "Ziņas".
15.30 "Ārkārtejs notikums".
16.05 "DNS".
17.00 "Gaidi mani!".
18.00 "Pa monstra pēdām".
18.45 "Balabols 4". Seriāls.
20.50 "Suns 2". Detektīvseriāls.
23.00 "Muhtars atgriežas 2".
Detektīvseriāls.
0.55 "Mēs un zinātne. Zinātne

TV3 Life

5.00 "Bernards 3". Anim. seriāls.
5.30 "Tīcīgo uzvaras balss".
Kristīgā programma.

un mēs".
1.55 "Prokuratūras pārbaude".
Seriāls.
3.05 "Ārstu lieta". Seriāls.
4.30 "Savvaļas pasaule".

PBK

6.00 "Labrīt!"
9.10 "Esi vesels!"
10.15 "Moderns spriedums".
Realitātes šovs.
11.35 "Astrologs". Seriāls.
12.05 "Radu būšana". Seriāls.
14.15 "Tā nav sievietu
padarīšana". Seriāls.
15.15 "Precamies!"
16.05 "Civīlā aizsardzība".
17.00 "Saprust. Piedot".
17.30 "Vīrieši un sievietes".
Sarunu šovs.
19.20 "Brīnumu lauks".
TV spēle.
20.35 "Trīs akordi".
22.35 "Vakars kopā ar Ivanu
Urgantu".
23.35 "Mil, nemil". Komēdija.
1.10 "Radu būšana". Seriāls.
2.45 "*Euronews*".
Informatīvs raidījums.

ROSSIJA RTR

4.00 "Krievijas rīts".
8.55 "Par pašu svarīgāko".
Sarunu šovs.
10.00 "Vēstis".
10.30 "Cilvēka liktenis".
11.40 "60 minūtes". Sarunu
šovs.
13.00 "Vēstis".
13.30 "Vēstis. Vietējais laiks".
13.55 "Izmeklētāja no Maskav-
vas". Seriāls.
16.00 "Vēstis".
16.15 "Andrejs Malahovs.
Tiešraide". Sarunu šovs.
17.40 "60 minūtes". Sarunu
šovs.
19.00 "Vēstis".
20.05 "Vēstis. Vietējais laiks".
20.20 "*Humorina 2020*".
22.30 "Alla Allas meklējumos".
Humora raidījums.
Melodrama.
0.20 "Precējies vecpuišis".
Komēdija.
2.05 "Kamenska". Seriāls.

-Mīļais, kur tu esi?

-Ar vēciem medībās!

-Pag, pag, bet kas tev

tur fonā tik skaļi

kunkst?!

-Ievainots laciņš...

18.05 "Muhtars. Pa jaunām
pēdām". Seriāls.
19.00 "Sovakar".
19.35 "Clemos pie arhitektiem".
Dok. filmu cikls.
20.10 "Kaut kur uz Zemes 8".
Dok. daudzsēriju filma.
21.10 "Dienestu pildot 5".
Detektīvseriāls.
22.20 "Mežonīgais iecirknis".
Seriāls.
23.15 "Krāsainā pasaule.
Deutsche Welle žurnāls".
23.45 "Pasaules meistaracikšu
atlasas spēle
rokasbumbā". Atk.
1.45 "Vienmēr formā! *Deutsche Welle* žurnāls".
2.15 "Aizliegtais panēmēns".
Atk.
3.10 "Punkti uz ī". Diskusiju raid.
4.45 "Klausītājs". Atk.

TV 3

5.00 "Gandrīz ideālas vakariņas
4". Izklaidējošs raid.
6.00 "900 sekundes".
8.30 "Bondi vetārsts 5". Dok.
seriāls.
9.30 "Gandrīz ideālas vakariņas
9". Izklaidējošs raid.
10.50 "Televeikala skatlogs".
11.05 "Meitenes 4". Seriāls.
11.35 "Amerikas sliktākie pavāri
8". Realitātes šovs.
12.35 "Vajātie. Lielbritānija".
Realitātes seriāls.
13.35 "Iluzija". Seriāls.
14.35 "Nemīļtie". Seriāls.
15.50 "Alise Nevēra 14". Seriāls.
17.00 "Skrējienis pēc miliona 31".
Realitātes šovs.
18.00 "TV3 ziņas isumā".
18.10 "Gandrīz ideālas vakariņas
9". Izklaidējošs raid.
19.10 "Bez tabu".
20.00 "TV3 ziņas".
20.40 "Degpunktā".
21.05 "Nemīļtie". Seriāls.
21.40 "Vakarīgas mammal".
Izklaidējošs raid.
22.40 "Labais ārsts 3". Seriāls.
23.40 "Operācija *Jauna dzīve*".
TV šovs.
0.45 "Starptautiskie darījumi".
Spraiga sižeta filma.
2.55 "UgunsGrēks 13". Seriāls.

LTV 1

5.00 "1000 jūdzes Persijā". Atk.
5.30 "Divi šefi". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.02 "Ceturta studija". Atk.
6.30 "Rīta *Panorāma*".
8.35 "Mīlas viesulis 15". Seriāls.
9.35 "Mana vienīgā". Seriāls.
10.35 "Televeikala skatlogs.
Top-Shop piedāvā".
10.50 "Alpu dakteris 7". Seriāls.
11.45 "Latvijas sirdsdziesma".
Atk.
12.40 "Televeikala skatlogs.
Top-Shop piedāvā".
13.00 "Sporta studija". Atk.
13.45 "Province".
14.15 "Čitādi latviskais". Atk.
14.45 "Televeikala skatlogs.
Top-Shop piedāvā".
15.00 "Krustpunktā".
16.00 "Mana vienīgā". Seriāls.
17.00 "Mīlas viesulis 15". Seriāls.
18.00 "Dienas ziņas".
18.56 "Ceturta studija".
19.30 "Province".
20.00 "Panorāma".
20.34 "Šodienas ietājums".
21.10 "1:1. Aktuālā intervija".
22.00 "Patiesība par 5G". Dok.
filma.
23.00 "Nakts ziņas".
23.15 "Agata Kristi. Erkils Puaro
9". Detektīvseriāls.
1.10 "Dalida". Biogrāfiska
drāma.

LTV 7

3.30 "Province". Atk.
4.00 "Sporta studija". Ak.
4.45 "1:1. Aktuālā intervija". Atk.
5.00 "Nedēļas apskats. Tevei-
kala skatlogs". Atk.
5.30 "Gatavo dabā 2". Atk.
6.00 "Latvijas valsts himna".
6.03 "1000 jūdzes Albānijā". Atk.
6.30 "Animācijas seriāli".
8.00 "Aizliegtais panēmēns".
Atk.
9.00 "Eiropa fokusā. *Deutsche Welle* žurnāls".
9.30 "Atslēgas". Atk.
10.00 "Pa straumi. *Līgatne*".
Atk.
11.00 "Muhtars. Pa jaunām
pēdām". Seriāls.
11.55 "Eņģeļu iela 9. Pelnrūkštes
mantojums". Seriāls.
13.00 "Punkti uz ī". Diskusiju
raidījums.
14.35 "Vienmēr formā! *Deutsche Welle* žurnāls".
15.05 "Alpu dakteris 7". Seriāls.
16.00 "Dienestu pildot 5".
Detektīvseriāls.
17.05 "Rudens krāsu pasaulē".

8.00 "Viņas melo labāk 8".
Seriāls.
8.30 "Mani remonta noteikumi
2". Realitātes šovs.
10.15 "Televeikala skatlogs".
10.25 "Būvējot sapni".
Realitātes seriāls.
11.30 "Otrā iespēja".
Melodrama.
13.35 "Televeikala skatlogs".
13.50 "Viņas melo labāk 8".
Seriāls.
14.20 "Jaunava Džeina 3".
Seriāls.
15.20 "Saldās ambīcijas". Seriāls.
16.30 "Sapnotāji". Seriāls.
17.30 "Pirmais randiņš 4".
Realitātes šovs.
18.30 "Grejas anatomija 12".
Seriāls.
19.30 "Ģenjijs uzvalkā 4". Seriāls.
20.30 "Viņas melo labāk 8".
Seriāls.
21.00 "Kāzas vinadārā".
Romantiska drāma.
23.00 "Ģenjijs uzvalkā 4". Seriāls.
24.00 "*Dzīvīte* brīvdienās 6".
0.35 "Atspēriens izaugsmei 4".
1.05 "Grejas anatomija 12".
Seriāls.
1.50 "Pirmais randiņš 4".
Realitātes šovs.
2.45 "Sapnotāji". Seriāls.
3.30 "Būvējot sapni".
Realitātes seriāls.
4.15 "Debesu asaras". Seriāls.

NTV MIR

5.00 "Rīts. Vislabākais".
7.00 "Ziņas".
7.25 "Kriminālizmeklēšanas
nodalja". Detektīvseriāls.
9.00 "Ziņas".
9.30 "Kriminālizmeklēšanas
nodalja". Detektīvseriāls.
12.00 "Ziņas".
12.25 "Ārkārtejs notikums".
13.00 "Suns 2". Detektīvseriāls.
15.00 "Ziņas".
15.30 "Ārkārtejs notikums".
16.05 "DNS".
17.05 "Karuselis". Seriāls.
18.00 "Izmeklēšanu veica...".
18.45 "Balabols 4". Seriāls.
20.45 "Suns 2". Detektīvseriāls.
23.00 "Galvenais ceļš".
Autorraidījums.
23.15 "Raidījuma pamata - reāli
notikumi".
24.00 "Lača tvēriens". Spraiga
sižeta filma.
1.05 "DNS".
2.05 "Noziegums tika atklāts".
Detektīvseriāls.
3.05 "Ārstu lieta". Seriāls.
4.30 "Viņu paražas".

ROSSIJA RTR

4.00 "Krievijas rīts".
8.55 "Par pašu svarīgāko".
Sarunu šovs.
10.00 "Vēstis".
10.30 "Cilvēka liktenis".
11.40 "60 minūtes". Sarunu šovs.
13.00 "Vēstis".
13.30 "Vēstis. Vietējais laiks".
13.55 "Izmeklētāja no Maskavas".
Seriāls.
16.00 "Vēstis".
16.15 "Andrejs Malahovs.
Tiešraide". Sarunu šovs.
17.40 "60 minūtes". Sarunu šovs.
19.00 "Vēstis".
20.05 "Vēstis. Vietējais laiks".
20.20 "Sauc mani par māmiņu".
Seriāls.
22.15 "Vakars kopā ar Vladimiru
Solovjovu".
1.20 "Vēstis no
Sanktpēterburgas".
1.35 "Kamenska". Seriāls.

18.05 "Muhtars. Pa jaunām
pēdām". Seriāls.
19.35 "Clemos pie arhitektiem".
Dok. filmu cikls.
20.10 "Kaut kur uz Zemes 8".
Dok. daudzsēriju filma.
21.10 "Dienestu pildot 5".
Detektīvseriāls.
22.20 "Mežonīgais iecirknis".
Seriāls.
23.15 "Krāsainā pasaule.
Deutsche Welle žurnāls".
23.45 "Pasaules meistaracikšu
atlasas spēle
rokasbumbā". Atk.
1.45 "Vienmēr formā! *Deutsche Welle* žurnāls".
2.15 "Aizliegtais panēmēns".
Atk.
3.10 "Punkti uz ī". Diskusiju raid.
4.45 "Klausītājs". Atk.

TV3 Life

5.00 "Bernards 2". Anim. seriāls.
5.30 "Tīcīgo uzvaras balss".
Kristīgā programma.
6.00 "Lieliskais gadsimts.
Kosema 2". Seriāls.
7.00 "Grejas anatomija 12".

6.00 "Labrīt!"
9.10 "Esi vesels!"
10.15 "Moderns spriedums".
Realitātes šovs.
11.35 "Astrologs". Seriāls.
12.05 "Radu būšana". Seriāls.
14.15 "Tā nav sievietu
padarīšana". Seriāls.
15.15 "Precamies!"
16.05 "Civīlā aizsardzība".
16.55 "Saprust. Piedot".
17.25 "Vīrieši un sievietes". Sarunu
šovs.
18.20 "Patiesībā". Sarunu šovs.
19.20 "Lai runā!" Sarunu šovs.
20.35 "Jūras patrula". Seriāls.
22.45 "Vakars kopā ar Ivanu
Urgantu".
23.30 "Kriūks". Seriāls.
1.10 "Radu būšana". Seriāls.
2.50 "*Euronews*". Informatīvs raid.

ROSSIJA RTR

4.00 "Krievijas rīts".
8.55 "Par pašu svarīgāko".
Sarunu šovs.
10.00 "Vēstis".
10.30 "Cilvēka liktenis".
11.40 "60 minūtes". Sarunu šovs.
13.00 "Vēstis".
13.30 "Vēstis. Vietējais laiks".
13.55 "Izmeklētāja no Maskavas".
Seriāls.
16.00 "Vēstis".
16.15 "Andrejs Malahovs.
Tiešraide". Sarunu šovs.
17.40 "60 minūtes". Sarunu šovs.
19.00 "Vēstis".
20.05 "Vēstis. Vietējais laiks".
20.20 "Sauc mani par māmiņu".
Seriāls.
22.15 "Vakars kopā ar Vladimiru
Solovjovu".
1.20 "Vēstis no
Sanktpēterburgas".
1.35 "Kamenska". Seriāls.

18.05 "Muhtars. Pa jaunām
pēdām". Seriāls.
19.35 "Clemos pie arhitektiem".
Dok. filmu cikls.
20.10 "Kaut kur uz Zemes 8".
Dok. daudzsēriju filma.
21.10 "Dienestu pildot 5".
Detektīvseriāls.
22.20 "Mežonīgais iecirknis".
Seriāls.
23.15 "Krāsainā pasaule.
Deutsche Welle žurnāls".
23.45 "Pasaules meistaracikšu
atlasas spēle
rokasbumbā". Atk.
1.45 "Vienmēr formā! *Deutsche Welle* žurnāls".
2.15 "Aizliegtais panēmēns".
Atk.
3.10 "Punkti uz ī". Diskusiju raid.
4.45 "Klausītājs". Atk.

**Ģenerālis aizbraucis
pārbaudīt vienu no ka-
raspēka daļām. Nonācis
ēdnīca, viņš jautā:
-Un kā jūs baro?**

Klūsums.

-Kā īsti jūs baro?

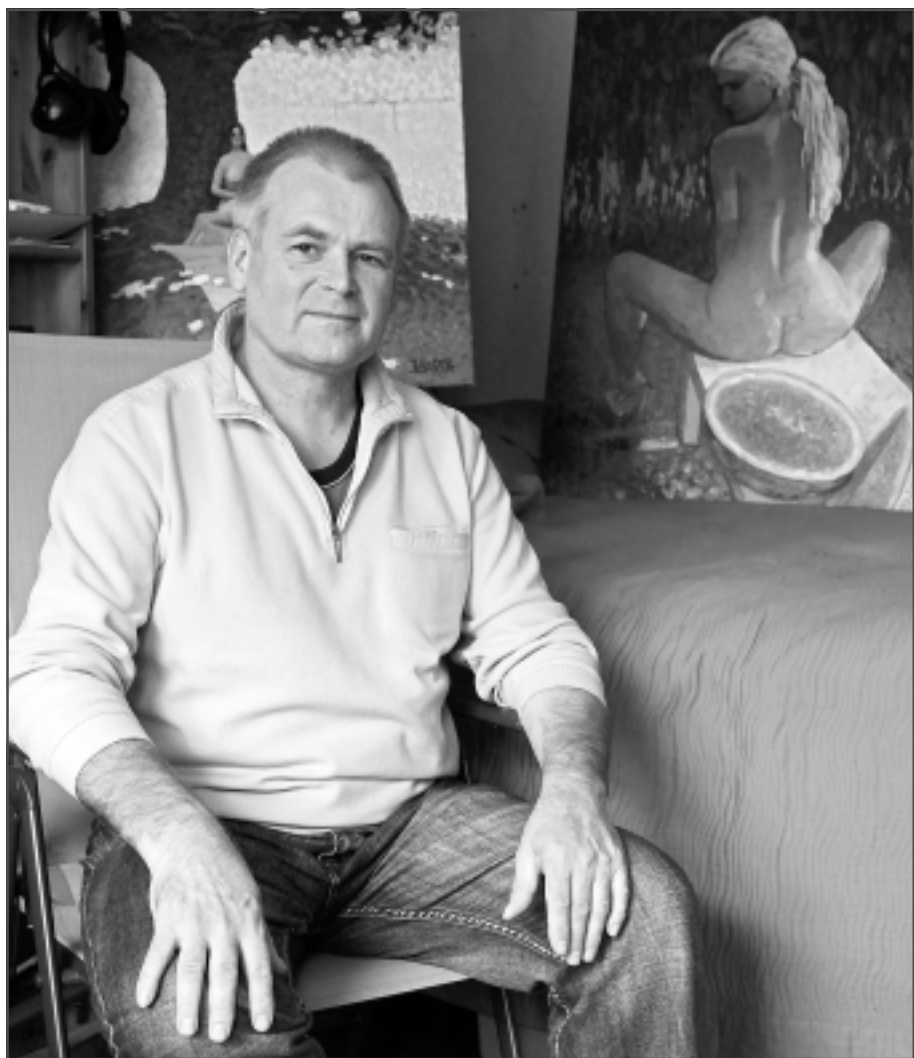
Atkal klūsums.

-Tad jau iznāk, ka labi.

-Iznāk labi, bet iekšā

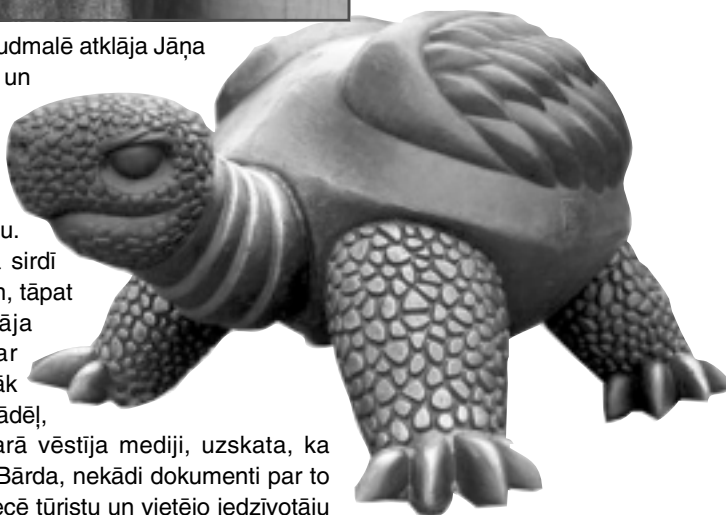
iet slikti! -atbild kāds no

karavīriem.

Jānis Bārda. Pieredzējušais tēlnieks neslēpj, ka daudzie Anglijā pavadītie gadi ir ieviesuši zināmu atstatumu starp viņu un dzimteni. Vērtējot notiekošo Latvijā, J.Bārda ir paties un nebaidās bilst arī kādu skarbāku vārdu. Bijušais balvenietis spriež, ka Latviju nomāc valstiskas domāšanas trūkums, un izsaka bažas, vai turpmākajās desmitgadēs mūsu valsts spēs pretoties un izdzīvot mūsdienu pieaugošajā globalizācijas un digitalizācijas vilnī. Turklāt, kā uzskata tēlnieks, ir arī daudzas lietas, kas sevi jāmaina ne tikai valstsvīriem, bet arī vienkāršajiem Latvijas iedzīvotājiem. Tajā pašā laikā J.Bārda uzsver, ka ir patriots un ārpus Latvijas par savu dzimteni nekad neko sliktu nesaka. Gluži pretēji – Latviju allaž slavē un nevēlas runāt par rūgto patiesību. Lai vai kā, J.Bārda atklāj, ka jau pēc diviem gadiem, sasniedzot pensijas vecumu, labprāt cer atgriezties atpakaļ uz dzīvi Latvijā, jo šeit tomēr ir savējais. Viņš gan ar humoru piebilst, ka Latvijā ar tēlniecību vairs nenodarbosies, bet krāsu un mākslinieka otiņu viņa mājā noteikti netrūks! Attēla fonā redzama viena no daudzajām J.Bārdas gleznām.

Bronzas bruņurupucis. 1995.gada 8.jūlijā Majoru pludmalē atklāja Jāņa Bārdas divu gadu laikā veidoto 1,50 metrus augsto un aptuveni 800 kilogramus smago bronzas skulptūru “Bruņurupucis”, kas simbolizē mūža ilgumu un saistās ar pasaules radišanu austrumu mitoloģijā. Tā joprojām atrodas daudzu iedzīvotāju iecienītajā pludmalē un gadu gaitā kļuvusi par Jūrmalas simbolu. J.Bārda stāsta, ka bruņurupuča skulptūra, kas viņa sirdī ieņēma īpašu vietu, tapa mājas pagalmā, kuru pēc tam, tāpat kā praktiski visus pārējos savus darbos, nogādāja metāllietuvē Tallinā. Ievērojams un nu jau par leģendāru kļuvis tēlnieka darbs ik pa laikam nonāk arī zilajos televizoru ekrānos un laikrakstu slejās. Tas tādēļ, jo Jūrmalas dome, kā vēl vismaz 2018.gada vasarā vēstīja mediji, uzskata, ka skulptūra ir pašvaldības īpašums, lai arī, kā stāsta J.Bārda, nekādi dokumenti par to neliecina. Lai vai kā, bruņurupuča skulptūra allaž priecē tūristu un vietējo iedzīvotāju acis, ikvienam no mums atgādinot par tās autora ieguldīto profesionālo darbu.

Kaķu skulptūras. Ne mazāk interesantiem stāstiem apvītas ir Jāņa Bārdas veidotās un bronžā lietās 12 kaķu skulptūras, kuras tēlnieks bija paredzējis Aspazijas muzejam. Tām tur vajadzēja būt novietotām jau 1998.gada maijā, tādējādi izveidojot astoņus metrus augstu kaķu stabu. Kā tagad smejoj atminas J.Bārda, sanāca visai amizants moments. Proti, sākotnējā tēlnieka iecere bija kaķus novietot citu virs cita, simboliski norādot, ka kaķi kāpj debesīs. Tomēr kāds pamanīja un norādīja, ka, skatoties no apakšas, redzami kaķu pauti... J.Bārda projektā skulptūras apgriezta otrādi, tādējādi kaķi raudzījās lejup. Tomēr Jūrmalas pilsētas domnieku nesaskaņu dēļ Aspazijas muzejs Dubultos tā arī palika bez skulptūrām, līdz tās iegādājās dziedātāja Laima Vaikule un uzstādīja savas privātmājas pagalmā Jūrmalā. Skulptūru ansambli dziedātāja dēvē par “Ejot pēc ūdens”.

Balvu vilks. Savulaik Jānis Bārda bija izveidojis arī vilka ģipša modeli, kas ir Balvu pilsētas simbols un redzams pilsētas ģerbonī. Tomēr tehnisku iemeslu dēļ tas diemžēl netika nogādāts Tallinas metāllietuvē.

“Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Atmiņas

Centīgs un atbildīgs

Tēlnieka Jāņa Bārdas bijusī klasesbiedrene balveniete RITA BROKĀNE, kura strādā par ārsta palīgu dakteres Līgas Kozlovskas ģimenes ārsta praksē, stāsta, ka ar Jāni mācījās vienā klasē Balvu vidusskolā, uz kuriem viņa pati atnāca no lauku pamatskolas pēc 8.klases pabeigšanas. “Jānis bija viens no tiem puišiem, kuram piemita gan prāts, gan arī pievilcīga āriene. Gudrs, centīgs un atbildīgs mācībās, brīvajā laikā dejoja modernās dejas, sportoja. Pēc vidusskolas satikties gan sanāca reti - tikai klases salidojumos, jo sākumā bija mācības, bet vēlāk veidojās ģimenes. Laiks ritēja, un tad jau Jānis kļuva slavens Latvijā un arī ārpus tās. Viņš izvēlējās iet mākslas ceļu un ir sevi veiksmīgi pierādījis. Tomēr esmu pārliecināta, ka viņam piemita visas īpašības, lai kļūtu arī par labu ārstu – Jānis jau bija uzsācis mācības medicīnas institūtā. Pēdējos gados gan neiznāk bieži tikties – to darīt traucē laiks un attālums. Tomēr pāris reizes pēdējos desmit gados esam tikušies Balvos, kad Jānis atbrauc no ārzemēm. Šādās reizēs pārrunājam, kā veicies pa šiem 40 gadiem, atceramies klasesbiedrus, novēlam viens otram labu veselību un atvadāmies uz nenoteiktu laiku: “Tiksimies kaut kad!”, par katru tikšanās reizi ar Jāni priecājas R.Brokāne.

Izstādē Balvos. 1990.gadu vidū vairāki Jāņa Bārdas klasesbiedri tikās viņa darbu izstādē Balvu kultūras namā. Attēlā no kreisās puses – Rīta Brokāne, Jānis Bārda, Alda Dergača un Ilga Oplučāne.

Piemineklis Viļakā

Tēlnieka veikums – arī mūspusē

Viļakā, Tautas ielā 6, uzstādīts tēlnieka Jāņa Bārdas veidotais pieminēklis latgaļu grāmatniecības pamatlicējiem Jānim Cibuļskim (1911 - 1997) un Vincents Leiko (1816 - 1918). Pieminēklis, kuru atklāja 1996.gada 8.jūlijā, uzstādīts vietā, kur savulaik atradās J.Cibuļska vadītā izdevniecība.

J.Cibuļskis Viļakas pagasta skolās pasniedza ticības mācību. Ievērojais, ka lielās apdzīvotības dēļ Viļaka ir bagāta ar inteliģenci, bet trūkst grāmatu un rakstāmlietu veikala, J.Cibuļskis atvēra veikalu “Cepteiba” un nodibināja arī latgalešu grāmatu izdevniecību, kura darbojās līdz Latvijas okupācijai 1940.gadā. Savukārt V.Leiko latīņu drukas aizlieguma laikā iesēja katoļu garīga satura grāmatas, tulkoja lūgšanas un garīgās dziesmas no poļu un latīņu valodām, izplatīja rokkrakstu literatūru. V.Leiko mira Viļakā, arī apbedīts Viļakā - Miera kapos. “J.Bārdas veidotais pieminēklis ir svarīga piemiņas vieta. Tas liecina, ka Viļakā kādreiz darbojušies patiešām izcili Latgales kultūras darbinieki, kuri paveica lielu darbu Viļakas attīstībā un tās iedzīvotāju izglītošanā. Svarīgi atcerēties, ka J.Cibuļska vadītā izdevniecība Viļakā no 1939. līdz 1940.gadam izdeva piecas grāmatas, bet V.Leiko drukas aizlieguma laikā ar roku pārrakstīja grāmatas no poļu un latīņu valodām. Šis pārtulkotais materiāls tolaik bija vienīgā pieejamā lasāmviela dzimtajā valodā,” stāsta Viļakas Novada muzeja direktore RITA GRUŠEVA.

* Par publikāciju “Dots devējam atdodas” saturu atbild SIA “Balvu Vaduguns”.

Īsumā

Paspēj noķert pozitīvas emocijas

Īsi pirms lielajiem ierobežojumiem Briežuciema pagasta darbinieki kopā ar ģimenēm devās nelielā pieredzes apmaiņas braucienā, lai paspētu noķert pozitīvas emocijas rudens tumšajam laikam.

Kultūras darba organizatore Zita Mežale stāsta, ka maršruta punkti bija izvēlēti tādi, lai iegūtu zināšanas, kā stiprināt garīgo un fizisko veselību: "Viens pieturas punkts bija Rugājās, koka gudrību darbnīcā. Otrs Barkavā pie tekstilmākslinieka un cilvēka, kurš ar dabas spēku ārstē cilvēkus - Ritvara Toča, kur interesenti guva jaunas idejas rokdarbiem. Pie kaimiņiem Bērziņi mācījāmies, kā laukos veiksmīgi sakopt vidi. Lai katram pagasta cilvēkam nav jābrauc atsevišķi, apciemojām organizēti arī savā pagastā dzīvojošo ādas apstrādes meistarū Darbi Ločmeli viņa jaunatvērtajā ādas apstrādes darbnīcā. Tur skatījām arī viņa šujmašīnu kolekcijas."

Saglabā piesardzību! Briežuciemieši ir humora un jokus saprotoši cilvēki un, neskatoties ne uz kādiem apstākļiem, uzskata, ka jāsiglabā piesardzība un humors ikvienā situācijā.

Apgūst pārlošanas prasmes

15.oktobrī Vectilžas Sporta un atpūtas centrā notika pārlošanas nodarbība, kur katram bija iespēja apgūt šīs noderīgās prasmes.

"Radi kaut ko jaunu un skaistu, turklāt noderīgu!" - ar šādu moto Vectilžas Sporta un atpūtas centra vadītāja Maruta Arule aicināja pagasta cilvēkus nākt un iemācīties ko jaunu un dzīvīgu noderīgu. "Apģērbs un aksesuāri ar tautiskiem motīviem joprojām ir modē - tie kļuvuši par dekoratīvu stila elementu. Gribējām uzzināt, kā pašam izgatavot rokassprādzi no pērlītēm ar tautiskiem elementiem. Nodarbībā piedalījās dalībnieces, kuras gandrīz visas pārņēma pirmo reizi. Tomēr darbošanās ritēja ar lielu interesi un pacietību, jo pārlošana sākumā šķiet sarežģīts process, bet, tiklīdz piešauji roku, tā aiziet raiti uz priekšu," saka M.Arule. Nodarbības vadīja Anete Arule, kura katrai individuāli parādīja, kas un kā darāms, kā arī sekoja līdzī un palīdzēja, ja kaut kas nesanāca. "Nāk rudens un ziema ar garajiem vakariem, un, lai nebūtu garlaicīgi, dalībnieces vienojās par jaunu satikšanos, kur novembrī varētu piedalīties tapošanas nodarbībā, bet decembrī - mežglošanas nodarbībā," informē kultūras dzīves organizatore.

Apmācības Latgales tūrisma nozares uzņēmējiem

Viegli kopjama dārza ierīkošanai vajadzīgas zināšanas

DAINA ZVEJSALNIECE ir ainavu un vides dizainere, dārzniece Nautrēnu pagasta Rogovkā. Viņai ir 20 gadu pieredze dārzu plānošanā un ierīkošanā. Apmācībās Latgales tūrisma nozares uzņēmējiem viņa atklāja, kā iekopt un uzturēt dārzu, kā veidot ainavu apkārt viesu mājai vai uzņēmumam, kā izveidot dārzu, kas prasa salīdzinoši nelielu piepūli tā kopšanā un uzturēšanā, bet izskatās izcili.

Nav māksla izveidot, māksla ir kopt

Daina Zvejsalniece atzina, ka ātrāk vai lēnāk, bet izsāpnoto projektu var realizēt. Viņas dārzs viena hektāra platībā ir arī pašas mācību klase - 29 gadu darba rezultāts. Tas ir viegli kopjams, tur tiek pielietoti ekoloģiski augu audzēšanas un kopšanas paņēmieni. "Nav māksla izveidot dārzu, māksla ir to kopt!" uzreiz paziņoja lektore. Viņa uzsvēra, ka dārza kopšanā jāieliek visi resursi - savs laiks, spēks, veselība, patīkšana, mīlestība. "Tādēļ es visiem saku, - noņemiet rozā brilles. O, cik skaisti vienam vai otram kaimiņam, - es arī tā gribu. Tā ir ilūzija, ka jums būs tieši tāpat," atklāja Daina. Viņa uzskata, ka dārzs, zeme un vide uzlādē, restartē un līdzsvaro visus cilvēkus, jo daba dod spēku. Par vidi var domāt arī kā par biznesa telpu, un tad ir jāzina ne tikai viss par augiem, apstādījumiem, bet arī jāprot ciemiņiem radīt pozitīvas emocijas. "Pirmie jautājumi, kas sev jāuzdod, pirms ierīkot dārzu, ir: kur es atrodoš - pilsētā vai laukos, meža vai purva malā, kāda daba ir visapkārt? Izvērtējiet vidi un iekļaujieties tajā! Jo ir lietas, ko var mainīt, bet kuras ir jāpieņem. Tikai tad var domāt par plānošanu," teica dārzniece, piebilstot, ka daba ir jārespektē, bet ar to ir bezcerīgi cīnīties.

Nesaki, - te nekas neaug!

Dārza izveidē svarīgi izvērtēt arī gaismas faktoru. Kur būs saulaina vieta, kur - ēnainā. Cilvēki nereti saka, ka viņu dārzā ir ēna un nekas neaug. "Es preti, - nekad nesaki, ka te nekas neaug. Ir augi, kas labi jūtas tikai ēnā. Taču ir kāds faktors, ko nevar izmainīt, - tie ir vēji un mikroklimats," bilst lektore. Viņa iesaka pavērot vēja pūsmas un paanalizēt tās. Latvijā pārsvarā valdošie ir rietumu vēji. Nāk pavasaris, cilvēks iznes puķi no istabas, pārstāda dārzā, bet vējš to nopluinī. Cilvēks var domāt, ka izveidos dekoratīvu sienu un tā pasargās sevi no vējiem, taču ne vienmēr tā notiek. Jā, aizvējā būs siltāks. Skaistie un krāšņi ziedošie augi nāk no dienvidiem, tāpat siltajām zemēm, bet mēs iestādām un nevaram vien to smukumu vai labumu sagaidīt. Piemēram, vīnogām, persikiem vajag radīt tādu mikroklimatu, kāds tiem nepieciešams. Svarīgi izanalizēt salnu iespējamību, arī dārza mitrumu. Jāzina, kāda ir augsne - smilšaina vai mālaina.

Zināšanās par dārza ierīkošanu un kopšanu dalās Daina Zvejsalniece. Viņa ir ainavu un vides dizainere, dārzniece Nautrēnu pagasta Rogovkā.

Svarīgi zināt āderu tiklu

Uz āderēm neiesaka gulēt, bet atpūties un relaksēties uz tām var. "Ja ir iespēja atrast cilvēku, kurš var noteikt āderes jūsu dārzā, aiciniet viņu! Cilvēks iet pa dārzu, nopircis kādu augļu koku, intuitīvi apstājas, jo viņam liekas, ka tieši te ābele vai ķirsis augs vislabāk. Neroc bedri tieši tur, jo cilvēkam uz āderes paliek labi un ir tendence apstāties. Sper soli pa labi vai kreisi un tikai tad roc," mudina dārzniece, aicinot izvērtēt arī dārza reljefu. Vai tas atrodas kalnā, vai lejā, vai ir nogāzes, vai arī vieta ir līdzena.

Jāzina - smilšaina vai mālaina augsne

Augsne ir dažāda, tāpēc, pirms ko stādīt, svarīgi zināt, kāda tā ir. "Arī šeit cilvēki kļūdās, sakt, ka zeme ir mālaina, tāpēc tajā nekas neaug. Tad es saku, - māls ir auglīgs. Māla nelaime ir tā, ka tam nav gaisa caurlaidības, ir denuma. Bet to var izmainīt, ielabojot augsni. Ja būs smiltis, viss aizplūdis kā caur sietu, arī mitrums, - to labāk tur māls," skaidro Daina. Viņa iesaka ļaut dārzam dzīvot savu dzīvi, jo nevar to turēt tikai darba pēc, un tā kopšana nedrīkst pārvērsties par mocībām. "Ja dārzā ir ūdenszūrkas, nestādiēt sīpolpuķes. Ja kaimiņos ir vistas, rēķinieties ar to. Ja dārzs ir meža malā, ziniet, - būs stirnu vai mežacūku postījumi, ja neuzcelsiet žogu. Analizējiet dabu," mudina dārzkope.

Ej pa dārzu kā svešinieks!

Daina Zvejsalniece mudina ik pa laikam pavērot savu dārzu ar svešu aci, jo

tas ir katra dārzkopja vizītkarte. Jāuzdod sev jautājums, - ko vēlos un ko nevēlos redzēt vispirms? Kas redzams tālumā, kas - tuvumā? "Ej pa dārzu kā svešinieks. Izvērtē, kāds skats pavēras pa istabas logiem, ko pamani tuvumā, ko tālumā. Un tad atbildi sev, - ko vēlies, lai svešinieks redz, un ko - lai nepamana. Vispirms cilvēks ierauga krāsas, kas dod emocijas, tad pamana formu un tikai tad - puķes," pastāsta Daina. Viņa aicina katru, kurš vēlas ierīkot dārzu, padomāt, cik laika varēs atļauties veltīt tā kopšanai, cik tajā ieguldīs naudas, ko audzēs - ziedus vai kartupeļus. Salikt visam plusus un mīnusus un tad izvērtēt. Ja ir vēlme savu dārzu radīt citiem, aicināt tūristus, ir jāuzliek norādes, lai vieglāk atrast.

Noģībt var, cik skaisti!

Tā nereti izsaucas cilvēki, kuri apmeklē daiļdārzus. Tiem, kuri vēlas veidot ziedošus dārzus, atkal jāzina, vai tajā būs viengadīgie, vai daudzgadīgie augi. Cik ilgi un kādās krāsās tie ziedēs? Skaistums ir nosacīts jēdziens, jo mēs esam tik dažādi. Kādam labāk patiks rozēs, citam - samtenes vai hostas. "Ilgmūžīgo puķu pluss ir tas, ka tās vienā vietā var augt ilgu gadu. Viegli kopjamā dārzā var stādīt ziemcietas, bet pa dobru malām, - vasaras puķes," skaidro dārzniece. Viņa smeļ, ka Latvija drīz būs peoniju zeme, jo tās audzē arvien vairāk cilvēku, turklāt daudz un dažādu šķirņu. Izskaidrojusi, kā labāk veidot puķu dobes, kā tās izkārtot un kopt, Daina Zvejsalniece piebilda, - skaists būs tas dārzs, kas veidots ar mīlestību. Un tad par ikvienu dārzu varēs izsaukties: "Noģībt var, cik skaisti!"

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Jaunsargu nometne Tilžā

Spītējot lietum un aukstumam

No 20. līdz 22.oktobrim Tilžā norisinājās Balvu, Baltinavas, Viļakas un Rugāju novadu jaunsargu nometne. Par spīti lietainai rudenīgajām dienām un vakariem, 30 dažādu vecumu bērni un jaunieši apguva lauka kaujas un citas topošajiem dzimtenes aizstāvjiem nepieciešamas iemaņas, spēlēja sporta spēles, iepazīna Tilžas pagasta ievērojamākās vietas, ciemojās VUGD Balvu daļas Tilžas postenī, noskatījās zemes-sargu sagatavoto prezentāciju, lai mājās atgrieztos stiprāki un zinošāki.

Vairums dalībnieku Jaunsardzes nometnē iesaistījās pirmo reizi. Kopā ar vienību instruktoriem Gunti Liepiņu, Valentīnu Keišu un Jāni Rakstiņu, kā arī viņu jaunajiem palīgiem – Valsts aizsardzības mācības absolventiem un citiem pieredzējušiem jaunsargiem, sadalījušies četrās vienībās, bērni ieguva un papildināja zināšanas ierindas mācībā, apguva dažādas lauku kaujas iemaņas - pārvietošanās veidus, reaģēšanu uz pretinieka uguni, naktsmitnes ierīkošanas paņēmienus, veiksmīgas patrulēšanas noslēpumus, roku signālu veidus utt. Jaunsargi ne vien mācījās militārās zinības, bet iepazīna arī Tilžu un tās vēsturi, kā arī ciemojās VUGD Balvu daļas Tilžas postenī. "Pirmajā dienā jaunsargi apmeklēja pagasta kultūrvēsturiskās vietas, piemēram, pieminēkli nacionālajiem partizāniem, apskatīja padomju laika brāļu kapus, tāpat uzzināja par Akuču purva Balto krustu, kur atdusas apmēram 30 nacionālie partizāni. Vēlāk jaunsargi ciemojās pie Tilžas posteņa ugunsdzēsējiem, kur apskatīja viņu ekipējumu un tehniku," pastāstīja nometnes vadītājs G.Liepiņš. Savukārt vakaros, pēc nodarbībām, bērni iesaistījās sportiskās aktivitātēs, spēlējot komandu sporta spēles, kā arī viktorinās un konkursos demonstrēja dienā apgūto.

Noslēdzotajā nometnes dienā, no rīta atrādījuši apgūtās ierindas mācības prasmes, jaunsargi ar interesi noskatījās Zemessardzes pārstāvju prezentāciju, bet vēlāk, kā ierasts, pārbaudīja un nostiprināja iegūtās zināšanas komandu veidojošos uzdevumos. G.Liepiņš atklāja, ka šajā nometnē viņam un citiem instruktoriem liels atbalsts bija jaunie palīgi – Valsts Aizsardzības mācības (VAM) programmas absolventi, kuri piedalījušies VAM nometnēs Alūksnē - Pēteris Krauja, Artūrs Salmanis, Emīls Steps, Rovens Timoškāns un Una Kuģeniece. "Viņi man ir super palīgi," uzslavēja nometnes vadītājs.

Taujāts, kā pandēmija ietekmējusi Valsts aizsardzības mācības apguvi vidusskolās, kā arī Jaunsardzes darbu kopumā, G.Liepiņš apgalvoja, ka pavasarī strādāt attālināti nebija viegli un iegūto zināšanu kvalitāte samazinājās. Tomēr šogad VAM programmu Balvos un Tilžā kopumā absolvēja 15 skolēni. "Visā Latvijā šo programmu pabeidza nedaudz vairāk nekā 40 skolēni, un trešā daļa no viņiem bija manējie," lepojās G.Liepiņš.

Par spīti sliktajiem laika apstākļiem - lietum un aukstumam - vairums aktivitāšu notika laukā. Taču nometnes organizatori bija parūpējušies, lai skolēniem būtu iespēja uzdevumu izpildes starplaikos sasildīties ar karstu tēju. Savukārt atjaunot spēkus palīdzēja piecreizēja ēdināšana, ko nodrošināja uzņēmums "SendaDz".

Viens no VAM absolventiem, Tilžas vidusskolas 12.klases audzēknis Emīls Steps, ierādīja jaunākajiem nometnes dalībniekiem patrulēšanu un pārvietošanos apvidū ienaidnieka teritorijā: "Ja nodaļa atrodas nedraudzīgu spēku kontrolētā teritorijā, ir jāpārvietojas pēc iespējas klusāk, nesaceļot trauksmi pretinieka rindās." Emīls pastāstīja, - pat, ja patrulējot sastopas ar pretinieku, pareizi rīkojoties, ir iespējams to pieveikt, nezaudējot savus karavīrus, un pat uzsākt pret-uzbrukumu. "Bet tā jau ir cita tēma, šodien mēs mācāmies pašus pamatus," piebilda zinošais jauniešis. Emīls, kurš Jaunsardzē darbojas kopš piektās klases, neslēpa, ka sākumā pašam ne īpaši patika šī nodarbošanās, jo netika līdzīvecākajiem biedriem. Savukārt pieaugot, viņa viedoklis mainījās. Lai gan pagaidām nezina, ko studēs pēc vidusskolas, Emīls pārliecināts, ka Jaunsardzē iegūtās zināšanas ikvienam noderēs ikdienā, kaut vai apmaldoties mežā.

Naktsmitnes ierīkošanas prasmes jaunākajiem nometnes dalībniekiem ierādīja arī Rekasas vidusskolas 9.klases audzēknis Sandis Circāns. Disciplinētais un sportiskais jauniešis jau ir izlēmis, ka pēc vidusskolas dienēs Nacionālajos bruņotajos spēkos, tādēļ dara visu, lai īstenotu šo sapni. Piekto gadu būdams jaunsargs, Sandis iemācījies daudz karavīram svarīgu iemaņu un labprāt dalījās ar tām. Jauniešis bija ne vien pacietīgs savas vienības vadītājs, bet arī rūpējās par

Foto - A.Kirsanovs

Līdzeklis pret aukstumu. Lai sasildītos, ikviens uzdevumu starplaikā varēja nobaudīt karstu tēju. 16-gadīgā Jūlija Kuzņecova (foto) no Balvu Valsts ģimnāzijas ir viena no pieredzējušākajiem jaunsargiem, kas, pildot nodaļas komandiera pienākumus, palīdzēja instruktoriem apmācīt jaunākos dalībniekus. Jauniete neslēpa, ka četru gadu laikā piedalījies pilnīgi visās jaunsargu nometnēs. Jūlija ir pārliecināta, ka nākotnē strādās robežsardzē, Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienestā vai kādā citā ar militāro jomu saistītā profesijā. Tādēļ arī sliktie laikapstākļi viņu nebiedēja. "Ir bijis arī sliktāk," piebilda jaunsardze.

Foto - A.Kirsanovs

Ierīko naktsmitni. Viens no jaunsargu uzdevumiem bija ierīkot un vēlāk ātri nojaukt naktsmitni, izmantojot starp kokiem nostieptu audeklu. V.Keišs paskaidroja, ka ir svarīgi uzcelt pilnīgi gludu telteni, lai krokās nesakrātos ūdens. Šo uzdevumu veiksmīgi paveica arī meitenes. Liene Kaša (no labās) no Baltinavas vidusskolas 9.klases Jaunsardzē pievienojās tikai šogad, tādēļ nometnē piedalījās pirmo reizi: "Man šķita, ka tas varētu būt ļoti interesanti un varbūt noderēs nākotnē." Meitene pieļauj, ka viņas nākamā profesija būs saistīta ar militāro jomu. Ikdienā Liene daudz sporto, bet vislabprātāk spēlē volejbolu. Aukstumu un lietu viņa neuzskata par šķērslu un ir pārliecināta, ka Jaunsardzē dzimumam nav nozīmes: "Meitenēm ir jābūt patstāvīgām."

jaunāko biedru drošību un veselību: "Galvenais, lai viņi nesaslimst." Jaunsargs priecējās par viņam uzticēto bērnu centību, tomēr piebilda, ka reizēm viņi ir jāsabar. Sandim pašam patīk disciplina un viņš ir pārliecināts, ka tieši to palīdz iemācīties dalība Jaunsardzē.

Informē policija

Policija meklē!

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa amatpersonas meklē attēlā redzamos vīriešus.

Uz aizdomu pamata par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tiek meklēti 2000.gadā dzimušais Jānis Strumpis un 1993.gadā dzimušais Pēteris Mengēlis, kā arī par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu notiesātais - 1987.gadā dzimušais Gatis Burkitis.

Aicinām iedzīvotājus, kuri var sniegt informāciju par vīriešu atrašanās vai uzturēšanās vietu, zvanīt Valsts policijai pa tālruna numuru 64501615 vai 110, vai personīgi vērsties tuvākajā Valsts policijas iecirknī. Iedzīvotājiem par ziņu sniegšanu anonimitāte ir garantēta.

Re, kā!

Aicina cienīt citu paveikto

Jau rakstījām, ka 9.oktobra pēcpusdienā Viļakā atklāja pontonu tiltu. Tas no Viļakas ezera krasta ļauj nokļūt uz ezera salas, uz kuras saglabājušies valsts nozīmes aizsargājama pieminekļa Viļakas viduslaiku pils fragmenti. Viļakas novada pašvaldības Tehniskās nodaļas speciālisti pontona tiltu aprikoja ar lampiņām. Diemžēl nepagāja ne nedēļa, kad lampiņas tika nolauztas no nostiprinājuma, bet jaunais apskates objekts - Viļakas ezera sala - piegrūzota.

Tādēļ Viļakas novada pašvaldība vērsas pie iedzīvotājiem ar aicinājumu:

"Cienījamie, iedzīvotāji!

Cienīsim citu darbu! Būsim saudzīgi pret savu vidi, kas mums ir apkārt, kur mēs dzīvojam, kuru apmeklē mūsu pilsētas viesi! Katrs iedzīvotājs var palīdzēt atklāt postītājus. Tāpēc ir lūgums – ja redzat kādu postītāju, dariet to zināmu Viļakas novada pašvaldības policijai pa tālr. nr. 25 773 330 vai Valsts policijai pa tālr. nr. 110."

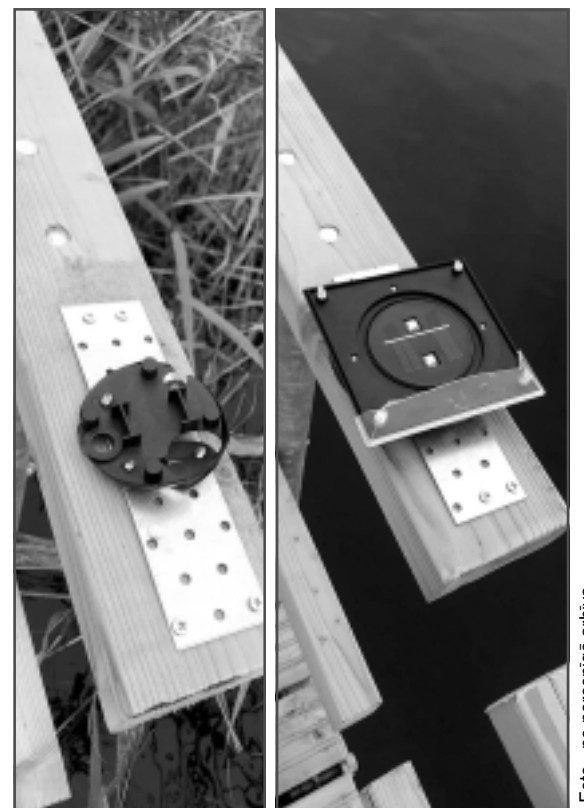

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

☞ Mainīt dzīvi uz labo pusi. Pēdējos gados arvien vairāk cilvēku izprot rehabilitācijas milzīgo nozīmi ārstēšanās procesā. Tas ir ceļš uz dzīvi, kāda tā bijusi pirms saslimšanas. Ar fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsti Zaigu Kalnbērzu-Ribuli tiekamies Nacionālajā rehabilitācijas centrā "Vaivari", kur viņa ikdienā strādā ar dažādiem pacientiem, arī tādiem, kuriem slimība uzlikusi nopietnus ierobežojumus. Viņas uzdevums – atgriezt viņiem ikdienā nepieciešamās kustības un funkcijas.

☞ Īstais laiks potēties. Lai gan mēs vēl esam uz gripas sezonas sliekšņa, Dienvidu puslodē tā jau ir galā. Tur novērota interesanta situācija – gripas sezona beigusies, tā īsti nemaz nesākusies. Visiem ieviestajiem ierobežojumiem Covid-19 izplatības bremsēšanai ir savs labums. Neskatoties uz to, ir iemesli, kādēļ ārsti šajā sezonā rekomendē vakcinēties pret gripu. "Visticamāk, epidēmija nesāksies oktobrī vai novembrī. Drīzāk tas, kā allaž, būs janvāris, kā to rāda iepriekšējo gadu pieredze," saka epidemioloģe Elīna Dimiņa.

☞ Ikšķa kauliņa deformācija. Deformēts ikšķa kauliņš jeb, medicīniskā valodā runājot, hallux valgus ir bieži sastopama problēma, kas skar katru otro sievieti, daudz retāk tā satopama vīriešiem. Šī problēma var radīt gan sāpes, gan estētiskas dabas diskomfortu, ierobežojot ikdienas gaitas. Lai cīnītos ar deformētajiem kauliņiem, pēc padoma jāvērsas pie speciālista, nevis interneta forumos. Sākumā var konsultēties ar podiatru, bet deformācijas gadījumā viņš palīdzēt nevarēs. Metodi, kā tikt galā ar izvirzītajiem kauliņiem, ieteiks traumatologs-ortopēds.

☞ Atrast savu īsto termometru. Rudens sezonā aizvien biežāk var rasties nepieciešamība pārliecināties par savu temperatūru. Aptiekā termometru piedāvājums šķiet teju bezgalīgs. Kā saprast, kurš būtu uzticamāks un precīzāks palīgs?

☞ Diska trūces negaidītais uzņēmums. Muguras diska trūce krustu daļā nav retums, bet galvenais – sāpes nedrīkst ignorēt, un, protams, to intensitātes dēļ nereti tas nemaz nav iespējams. Šoreiz par tiem gadījumiem, kad trūce jau iepriekš konstatēta, bet kādas neveiklas kustības dēļ tā atkal nepatīkami saasinājusies. Ko darīt, ja sāp tā, ka nevar izturēt? Klasiski diska muguras trūcei ir trīs sāpju etapi, pēc kuriem, gluži kā pēc navigācijas kartes, var aptuveni saprast, kurā vietā savā sāpju ceļā atrodies. Pirmais – sāp tikai mugura, otrs – sāp arī kāja, trešais – sāp tikai kāja un nesāp vairs mugura. Šie etapi ārstam pietiekami uzskatāmi liecina par to, cik ilgs ir diskā notiekošais bojājuma process. Ja sāp tikai mugura – bojājums ir diezgan "svaigs", ja sāp arī kāja – process jau ir ritējis ilgāk, bet tad, ja sāp tikai kāja (mugura vairs nesāp, bet ir sāpējusi) – ļoti ilgi un nav izslēgts, ka būs jāreķinās ar komplikācijām. Tāda ir muguras diska trūces attīstība. Lai situāciju aptvertu jau pirmā etapa stadijā, muguras sāpes ignorēt nedrīkst un jau pašos pirmsākumos vēlams noskaidrot sāpju iemeslu, lai mugurai palīdzētu un bojājumu nezināšanas dēļ problēmu nesaasinātu.

A12

☞ Pieci nospiedumi vēsturnieka Vladislava MALAHOVSKA lappusēs.

☞ Tiesa un sabiedrība - intervija ar Augstākās tiesas priekšsēdētāju, viņānieti Aigaru STRUPIŠU.

☞ Dienvidu puses vilinājums. Aizmirstās muižas - JANOPOLES un ŽOGOTU aizmirstie dārgumi.

☞ Sadzirdēt sevi un atgriezties. Keramiķes Agneses ČAKŠAS

atgriešanās stāsts.

☞ Kuorklinikūs lozdyš saaugušys, riksti gatavejās... Zināmais un nezināmais par Andrievu JŪRDŽU.

☞ Tautasdziesmas rezonansē. Mūziķes ar dziedri skanīgo balsi Bīrutas OZOLIŅAS spēka avoti.

☞ Tas kolosālais idiota optimisms... Izgrauzties līdz optimismam - atklāta saruna ar mākslinieci Valdu MEŽBARDI.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.novembrim.

10. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 17 pareizas atbildes. **Konkurss "Vēriņā acs" 9.kārtā veiksmē uzsmaidīja JADVIGAI SLIŠĀNEI** no Tilžas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas laušanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15.novembrim.

10. kārtā

8		1	3		2	5	6
4		2		1	6		3
	3			5			9
		6				4	
5				9			7
	7				5		
	4			2			1
2			1	4		7	5
1	8	5			9	6	4

Pareizas atbildes iesūtīja: V.Mancevičs, V.Gavrjušenkova, A.Ančs, M.Reibāne, V.Ruduka, V.Šadurska, Z.Pulča, M.Pretice, L.Krilova, St.Lazdiņš, S.Sirmā (Balvi), J.Slišāne, A.Mičule (Tilža), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), E.Ločmele, M.Keiša (Šķilbēnu pagasts), I.Homko (Medņeva), N.Mantone (Bērkalnes pagasts), Z.Ziemele (Naudaskalns), M.Bleive (Viksnas pagasts), S.Petrova (Rēzekne), Z.Šulce (Liepāja).

9.kārtā veiksmē uzsmaidīja ENDIJAI LOČMELEI no Viļakas novada Šķilbēnu pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Varavīksne oktobrī. Iesūtīja Rūdolfs Kozlovs.

Balvu ezers. Iesūtīja Rūdolfs Kozlovs.

Par oktobra labākās fotogrāfijas autori atzīts RŪDOLFS KOZLOVS ar fotogrāfiju "Vakara siluets", kas publicēta 13.oktobrī. Pēc balvas griezties redakcijā.

Pateicība

No sirds pateicamies Zigrīdai un Aldim par palīdzību.
LUCIJA, ANDRIS

Dāvina

Atdodam sterilizētu mājas kaķenīti labās rokās.
Tālr. 25642967.

Sakopšanas talka

Sestdien, 24.oktobrī plkst. 10.00 sakopšanas talka PLIEŠEVAS kapos.

Atrasts

Kubulos pieklidusi balta nūtrija.
Tālr. 25642967.

Informē AS "Sadales tīkls"

Katrā trešajā ēkā ugunsgrēku izraisa nedroša elektroinstalācija vai bojātas ierīces iedzīvotāju īpašumos

Pērns Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) reģistrējies kopumā ap 9000 ugunsgrēku, no kuriem aptuveni 3300 izcēlušies dažādās dzīvojamās un nedzīvojamās ēkās. Katrā trešajā ēkā ugunsgrēku izraisījusi klienta īpašumā esoša nedroša elektroinstalācija vai bojātas elektroierīces. AS "Sadales tīkls" uzsver: **novecojs vai nekvalitatīvs iekšējais elektrotīkls bojā ikdienā izmantojamās elektroiekārtas un rada ne vien ugunsgrēku, bet arī elektrotraumu riskus. Iestājoties gada tumšajam un aukstajam laikam, kas var palielināt elektroierīču lietošanas intensitāti, iedzīvotāji tiek aicināti pārliecināties, ka īpašuma iekšējais elektrotīkls ir drošs un nepieciešamības gadījumā tā tehnisko pārbaudi vai remontdarbus uzticēt sertificētam speciālistam.**

Nedroša elektroinstalācija, kā arī savu laiku nokalpojušas, bojātas elektroierīces ir bieži ugunsgrēku cēloņi. Ja juridiskajiem vai privātajiem klientiem piederošie iekšējie elektrotīkli ir nolietoties, bojāti vai nepareizi ierīkoti, rodas strāvas noplūde, kas var ne vien bojāt pie strāvas pieslēgtas ierīces, bet izraisīt arī īssavienojumu un materiālu aizdegšanos. Nereti īssavienojumi rodas elektroinstalācijas savienojumu vietās, piemēram, kontaktligzdās.

Otrs lielākais risks, ko var radīt nedroša elektroinstalācija un nedrošas iekārtas, saistīts ar elektrotraumām. Šī gada deviņos mēnešos elektrotraumas iedzīvotāju elektroietaisēs ir guvuši 59 cilvēki, no kuriem 17 cietušie ir bērni. Diemžēl 10 gadījumos traumas bijušas ar letālām sekām.

Elektroinstalācija jāpārbauda vismaz reizi 10 gados

Parasti elektroinstalācijas vadi ir paslēpti sienās, neļaujot iemītniekiem redzēt to reālo stāvokli, tomēr, gluži kā veicot tehnisko apkopi automašīnai, arī elektroinstalācija ir regulāri jāpārbauda un jāuztur drošā stāvoklī. Atbilstoši Ugunsdrošības noteikumiem, katram nekustamā īpašuma īpašniekam vismaz reizi 10 gados jāpārbauda gan elektroinstalācija, gan arī zemējuma un zibensaizsardzības ierīces. Ja noteiktais termiņš ir nokavēts, tad pārbaude jāveic

nekavējoties! Ja apgaismojuma spuldzi iedzīvotāji visbiežāk nomaina paši, tad elektrotīkla pārbaudi un izbūvi gan jāuztic tikai sertificētiem speciālistiem. Sertificēto speciālistu kontaktinformācija pieejama Latvijas Elektriķu brālības mājaslapā www.leb.lv vai Latvijas Elektroenerģētiķu un Energoūvnieku Asociācijas mājaslapā www.bleea.lv.

Par drošu elektroinstalāciju svarīgi parūpēties arī kāpņu telpā, kas ir ēkas apsaimniekotāja pienākums. Daudzviet ēku kāpņu telpās esošajās elektrības sadalnēs ir vadu jūklis.

Nedrošs iekšējais elektrotīkls var izraisīt arī elektroapgādes pārtraukumus

Bieži nedrošs elektrotīkls ir iemesls, kādēļ īpašumā pēkšņi pazūd elektrība vai nesaprotamu iemeslu dēļ pieaug elektrības patēriņš. "Sadales tīkla" darbinieki katru mēnesi konstatē vairākus simtus gadījumu, kad elektroapgādes pārtraukumu iemesls meklējams nevis "Sadales tīkla" elektroietaisēs, bet gan ēku iekšējos elektrotīklos. Šādos gadījumos bojājums, piesaistot sertificētu elektriķi, jānovērš pašam klientam.

Ja īpašumā pēkšņi pazūd elektrība, vispirms jāpārbauda automātslēdzus vai drošinātājus, ko sarunvalodā mēdzam dēvēt par *korķiem* – vai tie nav atslēgušies. Ja ar automātslēdzēm vai drošinātājiem viss ir kārtībā, tas nozīmē, ka elektroenerģijas pārtraukuma cēlonis varētu būt bojājums "Sadales tīkla" elektroietaisēs, nevis īpašuma iekšējā elektrotīklā. Tādā gadījumā ieteicams apskatīt www.sadalestikls.lv esošo Digitālo karti, kur ir pieejama aktuālā informācija par elektroenerģijas atslēgumiem. Ja atslēgums konkrētajā adresē nav atzīmēts Digitālajā kartē, bojājums ir jāpiesaka "Sadales tīklam", zvanot uz bojājumu pieteikšanas tālruni 8404. Savukārt, ja atslēgums Digitālajā kartē ir reģistrēts, bojājums atkārtoti nav jāpiesaka. Lai operatīvi saņemtu aktuālo informāciju par notikumiem publiskajā elektrotīklā, klienti tiek aicināti reģistrēt savu kontaktinformāciju, ko visērtāk var izdarīt mājaslapā www.e-st.lv. Piesakoties šim pakalpojumam, gadījumā, ja reģistrētajā adresē notiks elektroapgādes atslēgums, klients 20 minūšu laikā kopš bojājuma reģistrēšanas saņems par to informāciju īsziņas vai e-pasta veidā.

Ja bieži "izsit korķus", laiks vērsties pie elektriķa

Automātslēdžu vai drošinātāju galvenais uzdevums ir pasargāt cilvēku un īpašumu no nelaimes. Ja mājoklī ir bojāta elektroinstalācija vai kāda elektroiekārta, tie atslēdzas, pasargājot īpašumu no ugunsgrēka vai cilvēku - no strāvas trieciena. Automātslēdži vai drošinātāji var atslēgties arī gadījumos, ja elektrotīkls ir pārslogots, jo daudzviet ēku elektroinstalācija ir novecojusi un nav piemērota arvien pieaugošajam elektrības patēriņam. Pie šāda elektrotīkla vienlaikus pieslēdzot vairākas jaudīgas iekārtas, rodas pārslodze un automātslēdzis drošības nolūkos atslēgsies. Tas ir būtiski no drošības viedokļa, jo bieža automātslēdžu vai drošinātāju atslēgšanās var signalizēt par bojātu vai regulāri pārslogotu īpašuma iekšējo elektrotīklu.

Turpinās preses abonēšana 2021.gadam

Abonēšanas indekss - 3004

"Vaduguns" abonēšanas cenas 2021.gadam (EUR)				
FIZISKĀM PERSONĀM	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
2020.gada 12 mēnešu abonentiem	5.60	16.80	33.00	61.60

Laikraksts visai ģimenei

(iznāk 2 reizes nedēļā)

Gaidām:

- **REDAKCIJĀ**, Teātra ielā 8, Balvos, līdz 23.decembrim. Darbdienās no plkst. 8.00 līdz 17.00.
- **VIĻAKĀ**, TAUTAS ielā 6 (otrdienās).

